

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**مدیریت
و
تربیت اسلامی
در
تعلیم و تربیت قرآنی**

**طرح تربیت استاد
در سطح دکتری**

مؤسسه فرهنگی قرآن و عترت
سایره سلام الله علیها

WWW.SABEREH.IR

پیش‌گفتار

اسلامی کردن تعلیم و تربیت رسمی کشور آرزویی بود که سالها قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در ایران در دل علاقمندان به تعلیم و تربیت بر اساس الگوهای رفتاری قرآن کریم و سیره ی طیبه رسول خدا و اهل بیت مطهرش صلوات الله علیهم اجمعین نور افشانی کرده و قلوب ایشان را روشن نگه داشته بود. به این امید که جامعه ای در خور و شایسته ی استقبال از ظهور منجی عالم بشریت حضرت بقیه الله ارواح العالمین له الفداء باشد. اما درد و غم عاشقان اسلام در ایران قبل از انقلاب اسلامی هنگامی دو چندان شد که سیاست بازان و مدیران گمراه و فاسد، ایران را همچون سایر کشورهای مسلمان نشین، بر اثر بی کفایتی خود به عقب ماندگی از علوم و فنون و نیز به فقر و ضعف تمدن دچار کرده بودند. آنچنان که در برابر پیشرفتهای چشمگیر کشورهای غرب و شرق، ذلیل و زبون گشته بود. این حقارت در حدی بود که حتی سفارتخانه های کشورهای بیگانه به اندازه ای گستاخ شده بودند که علناً در بالاترین سطوح تصمیم گیری در امور مدیریت کشور دخالت می کردند و این دخالتها به اندازه ای گسترده و شدید بود که حکومت های وقت را یا به تهدید یا به تطمیع، مقهور خواسته های خود می نمودند. تا جایی که برخی از سلاطین یا سایر سیاست بازان، بهنگام نگرانی از شورش مردم یا تصفیه حسابهای شخصی، به آن سفارتخانه ها پناه می بردند یا در پناه آنها حکومت می کردند. حسرت پیشرفت علمی و تربیت اسلامی مطابق با الگو و سیره ی طیبه ی اهل البیت علیهم السلام آنگاه به شعله ای سوزان تبدیل شد و دل عاشقان اسلام و استقلال و پیشرفت کشور را به درد آورد که تنها بارقه ی امید ایشان خاموش گشت. و آن تلاشهای مرحوم امیرکبیر برای احیاء کشور بود. از جمله تلاشهای آن بزرگمرد تأسیس مدرسه دارالفنون بود که بارقه ی امید را در دل علاقمندان به تعلیم و تربیت کشور روشن کرد ولی با کشته شدن آن بزرگمرد تمامی برنامه های او در زمینه های مختلف خنثی شد و از بین رفت. بگونه ای که مدیریت مدرسه ی دارالفنون و تمامی طرحهای مربوط به آن قبل از آن که دارالفنون را حتی افتتاح نماید، با توطئه های حساب شده به دست میرزا ملکم خان ارمنی افتاد. او رئیس فراماسونری از طرف کشورهای استعماری در ایران بود. یا به تعبیر صحیح، رئیس مرکز جاسوسی فرهنگی و به قول امروزها رئیس کودتای نرم و براندازی مخملی در ایران به نفع اجانب و بیگانگان بود. شدت خباثت این فرد را می توان از آنجا تخمین زد که علیرغم آن که فردی آگاه به فرهنگ و تمدن بود، مدرسه ای که می بایست پایه گذار فرهنگ و تمدن جدید ایران بر اساس الگوی اسلامی ایرانی باشد یعنی دارالفنون را تبدیل به مرکز نفوذ اندیشه های سکولار و خودباختگی در برابر کشورهای غربی کرد. و تمامی طرحها و برنامه هایی که مرحوم امیرکبیر برای تربیت فرزندان این مرز و بوم مطابق با الگوی بومی و ایرانی بنیانگذاری کرده بود، را دگرگون کرد. زیرا تعلیم و آموزش را از مسیر خودکفایی و استقلال و اهداف مترقی که امیرکبیر تعیین کرده بود، منحرف کرد و بجای آموزشهای فوق تخصصی و

انتقال تکنولوژی غرب به ایران، دانشجویان اعزامی را تشویق به انتقال اندیشه های سکولار و افکار منحط غربیان در برابر دین باوری نمود و بدین وسیله، ریشه ی دین باوری و اهداف تربیتی بومی اسلامی ایران را از مدرسه ی دارالفنون حذف کرد و مسیر تربیت محصلین دارالفنون را در مسیر غرب باوری به قول مرحوم جلال آل احمد، غرب زدگی و خود باختگی در برابر غرب قرار داد. هرچند که فرهنگ ایرانی اسلامی و بالاخص شیعی در خاندان ایرانیان ریشه دارتر از آن بود که آن مرد خود فروخته بتواند به کلی از قلوب کلیه ی فارغ التحصیلان دارالفنون ریشه کن نماید. (لذا علیرغم آنکه تمامی ساز و کارهایی که مرحوم امیرکبیر برای تربیت متخصصین متعهد طراحى کرده بود، توسط میرزا ملکم خان تخریب شده بود، باز هم بصورت استثناء از میان فارغ التحصیلان دارالفنون، فرزندان دانشمند و وطن پرست و علاقمند به اسلام با کمک تربیت خانوادگی خود ظاهر شدند و درخشیدند.) اما به هرحال تأثیر میرزا ملکم خان فراماسونر بر مدیریت دارالفنون آنچنان بود که اولاً نسل بعدی فراماسونر ها را در میان طبقه ی تحصیل کرده و اهل فرهنگ در دارالفنون تربیت کرد و ثانیاً وجه مشترک و فضای عمومی فارغ التحصیلان دارالفنون (بجز همان استثناءات) را آنچنان رنگ زد که غرب باوری و غرب زدگی و عدم تعهد به تربیت اسلامی جزء فرهنگ مشترک اغلب ایشان شده بود.

نتیجه آن شد که نسل بعدی (یعنی همان تربیت شدگان دارالفنون) آنگاه که دانشگاه تهران را تأسیس کردند، از همان اساس، تربیت (اسلامی) را از تعلیم جدا کردند. و اسلام و اندیشه های اسلامی را از دانشگاه حذف کرده و آنرا (به تبعیت از غرب) خاص مساجد و تکایا و مربوط به عوام مردم پنداشتند.

و با این شعار که دانشگاه جای تخصص و دانش است و مسجد جای دین است و دانش مرز اسلامی و غیراسلامی نمی شناسد، اسلامی کردن دانشگاهها و علوم را به کلی از اندیشه ی دانشگاهیان ریشه کن نمودند. بدیهی بود که مدیران و مربیان و معلمان مدارس و کارشناسان آموزش و پرورش نیز که دانش آموختگان همین دانشگاهها بودند، تحت تأثیر ایشان، کتابهای درسی و علوم مختلف را از اسلام جدا دانستند. و بعدها پس از فشارها و اعتراضات ملت و فرهنگیان متدین، درسی را به نام درس دینی و قرآن اضافه نمودند. و بدین ترتیب تا به امروز نظام آموزشی (تعلیم) از تولید انبوه دانشمندان دین باور عقیم ماند اگر فرهنگ غنی و مستحکم بومی ملت ایران یعنی فرهنگ شیعی پناهگاه فرزندان این آب و خاک نمی بود و در دامان خود ایشان را پرورش نمی داد، ریشه ی دین باوری و اسلام خواهی از دلهای تمامی دانش آموزان و دانشجویان و کارشناسان و استادان و نسل ایرانی کنده می شد. شدت احساس این خطر به حدی بود که بعدها عده ای از علما و دلسوزان عرصه ی تعلیم و تربیت اسلامی دست به کار شدند و هریک به اندازه ی سعه ی وجودی خویش با مجاهدتهای بسیار، مدرسه هایی را با عنوان مدارس اسلامی تأسیس نمودند. و بدین وسیله بذر اندیشه ی اسلامی کردن دانشگاهها و مدارس در ایران کاشته شد. اما بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نگرانی دلسوزان و آگاهان عرصه ی تعلیم و تربیت از آنجا تشدید شد که علیرغم تأسیس جمهوری اسلامی ایران و، تقدیم دهها هزار شهید و جانباز در مسیر تحقق تربیت اسلامی جامعه، مشاهده کردند که

نظام آموزشی کشور چه در دانشگاه و چه در مدارس در برابر نفوذ اندیشه‌ی بیگانگان و دفاع از فرهنگ اسلامی ایران، عاجز است. لذا هر از چندگاهی باید شاهد تاخت و تاز فرهنگ و اندیشه‌های کفر و شرک غرب و شرق در دانشگاه و نفوذ آن در عرصه‌ی برنامه‌ریزی و کارشناسی‌ها و مدیریتی‌ها و احزاب سیاسی و سایر عرصه‌ها و دیگر شئون جامعه باشند. لذا علاقمندان به مکتب تربیتی اسلام هر یک به میزان سعه‌ی وجود خویش تحقیقات مختلفی را آغاز کردند که در رأس ایشان مرحوم شهید مطهری اعلی‌الله مقامه الشریف قرار داشت. اما شهادت آن بزرگوار و گرفتاری‌های ملت و مسئولان کشور بر اثر حمله‌ی نظامی دشمنان ایران، موجب تأخیر و کندی در انجام این تحقیقات شد. اما نفوذ اندیشه‌های بیگانه در دانشگاه و صدماتی که از این ناحیه بر کشور وارد شده و می‌شود، موجب گشت که رهبر معظم انقلاب بارها بر تدوین فلسفه و مبانی نظام تعلیم و تربیت اسلامی تأکید ورزیده و از خلأ ناشی از آن اظهار نگرانی نمایند. در این رهگذر، افراد و مجموعه‌های مختلف و متنوعی از محققان در این زمینه به تلاش وادار شده‌اند که جوانه‌های آن در آثار و نتایج اعلام شده از طرف ایشان قابل توجه است. آن چه با تحقیقات می‌بایست بدست می‌آمد، تا نگرانی رهبر خردمند انقلاب اسلامی برطرف شود، جمع‌آوری معارف قرآنی و خلاصه کردن نظرات علما و علوم اسلامی به عنوان مبانی تعلیم و تربیت اسلامی نبود، زیرا در این عرصه، از زمانهای گذشته تاکنون، تلاش‌های ارزشمندی توسط محققین و علماء عظام و مفسران بزرگ قرآن و اندیشمندان اسلامی صورت گرفته است.

اما آن چه که بدان نیاز است، کشف اساسی‌ترین محورها و شاخص‌ها و معیارهایی است که مبنای هرگونه برنامه‌ریزی برای اسلامی کردن تعلیم و تربیت باشد. به گونه‌ای که بدون آن محورها و شاخص‌ها و معیارها هرگونه برنامه و محتوا در جهت اسلامی کردن تعلیم و تربیت، غیر ممکن باشد.

شاخص‌های مورد نظر باید آنچنان جامع و مانع باشند که هیچ‌گونه کاستی و یا فزونی در تعداد، و یا در کیفیت و حقیقت نپذیرند و نیز شاخص‌های مورد نظر باید از دیدگاه اسلام آنچنان روشن و دارای تعریف مشخص باشند که بتوان هرگونه تعلیم و تربیت را بر اساس آنها برای شناخت اسلامی بودن یا نبودن محک زد. در گذشته تحت عنوان طرح تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش تلاشهای بسیار ارزشمندی انجام گرفت ولی خلأ ناشی از همین شاخصها در آن طرح، موجب شکست آن شد. بگونه‌ای که نه تنها موجب اسلامی شدن آموزش و پرورش نشد، بلکه اجرای نظام آموزشی بر اساس ترمی واحدی که بر مبنای آن طرح انجام گرفته بود، موجب آشفتگی بسیار در تربیت و مدیریت تربیتی شد و سطح بزهکاری در میان دانش‌آموزان آنچنان گسترش پیدا کرد که مشکلات بسیاری را برای خانواده‌ها بوجود آورد. و به فرهنگ عفاف درمیان نوجوانان و جوانان لطمات زیادی وارد شد. تا جایی که دستگاه آموزش و پرورش ناچار شد، طرح ترمی واحدی را حذف نماید. این بدلیل آن بود که طراحان تغییر بنیادی نظام آموزش و پرورش معتقد بودند که آنچه را که با اسلام تعارض نداشته باشد، می‌توان وارد ارکان و یا اجزاء نظام تعلیم و تربیت اسلامی نمود. ولی تجربه‌ی شکست خورده‌ی مذکور موجب شد که اندیشمندان و تعلیم و تربیت

شناسان معتقد شوند که آنچه که تحت عنوان تعلیم و تربیت اسلامی تدوین می شود، لزوماً باید مستقیماً از متن قرآن و روایات و از متن مبانی اسلامی روئیده و یا برخاسته باشد. لذا محققان در حوزه های پراکنده در سطح کشور تلاش مجدد را آغاز کرده و یا ادامه دادند. تا آنکه در تحقیقات قرآنی و روایی مشاهده شد که در قرآن کریم و روایات شریفه، شاخص ها و محورهای خاصی در تعلیم و تربیت انسانها و بالخصوص مومنین و مومنات، مطرح شده که خاص لسان وحی می باشد.

شاخص های مذکور در قرآن کریم و روایات شریفه عبارتند از: توجه کامل و تأکید بر پرورش و تربیت عقل (ارزشی) و قلب (روحانی) و اراده و عاطفه (معرفتی) و تفکر (الهی) به عنوان اصلی ترین و مهم ترین توانایی های انسان. البته در تعلیم و تربیت اسلامی به پرورش و تربیت صحیح جسم و نیز به تربیت ذهن، توجه کافی شده است. به گونه ای که در این دو عرصه نیز دارای نظریات بدیعی است که در جای خود بحث خواهد شد (انشاءالله) ولی علیرغم آنکه جهت گیری های این دو عرصه و تکامل آنها با آنچه که در تعلیم و تربیت غربی طرّاحی شده است، بسیار متفاوت است اما در بسیاری موارد، بسیار شبیه به یکدیگر می باشند و همین شباهت موجب شده است که بسیاری از کارشناسان جوامع اسلامی، تربیت جسم و ذهن را به غلط از الگوی غربی اتخاذ نمایند.

در تعلیم و تربیت قرآنی و روایی، شاخص های دیگری نیز معرفی شده است. و آن عبارت از تبدیل آگاهی ها و معلومات و دانش ها و معارف به نور و بصیرت در وجود انسان است و شاخص دیگر عبارت از مبارزه ی دائم با جهالت است که انسان عالم بعد از کسب علم و آگاهی ممکن است به آن مبتلا شود و این نوع جهالت همچون ویروس خطرناکی است که یک باره تمامی بصیرت و نورانیت و حکمت و حقیقت بینی عالم را از بین می برد و او را به مراتب از حیوانات پست تر می نماید. این نوع جهالت خاص محافل علمی و انسان های عالم و فرهیخته است.

شاخص های مذکور در مکتب قرآن و عترت، آن چنان مهم و اساسی تلقی می شوند که قرآن کریم و روایات شریفه، هرگونه معرفت و هرگونه تربیت و تهذیب نفس را بدون توجه به شاخص های مذکور، غیر ممکن می داند. از منظر قرآن و روایات، هرگونه دانش و معرفت اگر در درون انسان به نور و بصیرت تبدیل نشود، نه تنها باعث رشد و ترقی انسان نخواهد شد، بلکه مانع و حجاب و باعث سقوط و هلاکت انسان خواهد گشت.

از دیدگاه آیات قرآن و مکتب و حیانی اسلام، هر عالمی که در مبارزه با جهالت بعد از علم، پیروز نشود، دچار سرکشی و طغیان خواهد گشت و به جهل مرکّب و گمراهی خطرناک مبتلا خواهد شد. بنابراین، از دیدگاه قرآن کریم و روایات رسول مکرّم اسلام و اهل بیت مطهرش صلوات الله علیهم اجمعین پرورش و تربیت استعداد های هفتگانه ی مذکور، اساس و مبنا و محور و شاخص و فلسفه ی هرگونه معرفت و تعلیم و تربیت اسلامی، می باشد.

اعم از علم اخلاق، علم توحید، علم فقه، علم عرفان، علم تفسیر، علم حدیث، علم کلام، علم حکمت و نیز اعم از هنر و اقتصاد و حقوق و سیاست و حکومت و بهداشت و علوم و فنون و ورزش و تمامی شئون حیات انسانی. به طوری که هیچ نهاد اجتماعی و تربیتی و علمی و هنری و سیاسی و اقتصادی و فنی و مذهبی و عرفانی و ادبی و

کلامی و تبلیغی و قضایی و غیره نمی تواند بدون توجه به تربیت و پرورش موضوعات فوق در انسان به اهداف خود در تربیت اسلامی انسان نائل آید. تا زمانی که چنین تحولی در مجامع و نهادهای فرهنگی کشور رخ ندهد، اسلامی شدن مدارس و دانشگاه ها و به طور کلی اسلامی شدن تعلیم و تربیت کشور در ابهام کامل باقی خواهد ماند. همچنانکه ملاحظه می شود، شاخص ها و معیارهای فوق، کاملاً اسلامی و خاص لسان وحی می باشد. لذا در این مجموعه به عنوان نظریه و فلسفه ی تربیتی اسلام، معرفی می گردد تا مبنای جامع و مانعی برای تمامی عرصه های تعلیم و تربیت اسلامی و حیات انسانی باشد. انبوه آیات قرآن کریم و روایات شریفه، در این زمینه گویای آن است که شاخص های مذکور به عنوان مبنای معماری مجدد تعلیم و تربیت اسلامی از جانب اسلام معرفی شده است تا زیربنای هرگونه برنامه ریزی و طراحی نظام تعلیم و تربیت اسلامی در کلیه ی نهادهای تربیتی و فرهنگی و انسانی جامعه گردد. خوشبختانه تدوین مجموعه ای تحت عنوان سند ملی آموزش و پرورش با موضوع مبنای و اهداف و برنامه های آموزش و پرورش بارقه ی امید به تغییرات مثبت و مفید در نظام آموزشی کشور را پدید آورد. نگارنده نیز با بضاعت مزجات، در گذشته مجموعه ای را در قالب نظریه ی تربیتی اسلام بعنوان (مبنای تعلیم و تربیت اسلامی) عرضه کرده بود. و علیرغم آنکه در آن کتاب وعده انتشار کتاب نظام تربیتی اسلام داده شده بود، کندی و بی حالی و غفلت برخی از مسئولین در امر اسلامی کردن نظام آموزشی موجب دلسردی از تقدیم این کتاب گشته بود. ولی مشاهده ی سند ملی آموزش و پرورش شوقی را برانگیخت که موجب تقدیم هرچه سریعتر کتاب تحت عنوان نظام تربیتی اسلام به پیشگاه مقدس اسلام و به محضر علما و اساتید اسلام شناس و مشتاقان و کارشناسان تعلیم و تربیت اسلامی گردد.

قبل از آنکه هدف و مأموریت این کتاب تشریح شود، نگارنده مایل است از زحماتی که دست اندرکاران و اندیشمندان و اساتید بزرگوار در تدوین سند ملی متحمل شده اند قدردانی نماید:

نکات برجسته ی سند ملی آن اندازه است که ذکر آن تنها برازنده ی اساتید بزرگوار است. اما از آنجا که این اثر ارزنده با عنوان ملی مطرح شده است، موضوع آن از حدود شخصی و امتیازات فردی اساتید فراتر می باشد و موجب جلب توجه همگان و احساس وظیفه و تلاش برای تکامل آن توسط آحاد ملت بالاخص جامعه ی فرهنگی کشور می گردد. به همین دلیل است که نگارنده علیرغم ضعف بضاعت علمی، جرأت جسارت به خود داده در جهت تکمیل و تکامل و حفاظت از زیر سؤال رفتن این سند ملی نکات چندی را تقدیم نماید. بدیهی است که اگر عنوان «ملی» به این اثر ارزشمند داده نمی شد، نگارنده نه تنها خود را موظف به ذکر اصلاحات مورد نیاز در آن نمی دید، بلکه جسارت می دانست که علیرغم تلاشهای گسترده ی محققان مربوط، به ذکر نقاط قابل اصلاح بپردازد.

این طرح شامل دو محور اصلی می باشد

الف- محور اول آموزش در قالب استفاده از محضر اساتید و واحد های درسی و عرضه ی کتب مربوطه توسط

مؤسسه

ب - محور دوم تحقیق و پژوهش ماهانه و تألیف و ارائه ی پایان نامه در پایان دوره

الف- محور اول آموزش : آموزش شامل سه برنامه ی اصلی می باشد

برنامه اول سخنرانی اساتید و اندیشمندان عرصه ی تعلیم و تربیت اسلامی

برنامه دوم تدریس موضوعات علمی طراحی شده در تعلیم و تربیت قرآنی

برنامه سوم تشکیل کمیونهای مربوطه و جلسات مباحثه و جمع بندی و تلخیص و ارائه ی نظرات و ابهامات و سوالات دانش پژوهان.

- برنامه ی آموزش فقط در روز های پنجشنبه بعد از ظهر می باشد که وقت آن در سه برنامه ی مذکور تقسیم میگردد

نمونه ی برخی از اسامی اندیشمندان و شخصیتهای علمی که برای سخنرانی در برنامه ی اول آموزشی دعوت خواهند شد بدون ترتیب عبارتند از:

۱- جناب آیت الله حاج آقا حائری

۲- جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا دکتر آقا تهرانی

۳- جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا پناهیان

۴- جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا دکتر خسروپناه

۵- جناب حجت الاسلام والمسلمین حاج آقا دکتر محمدیان

۷- جناب حجت الاسلام والمسلمین علم الهدی (امام جمعه مشهد)

در ابتدای هر جلسه ، برنامه ی اول یعنی ارائه ی اندیشه های تربیتی اسلامی توسط اساتید بزرگوار مذکور انجام خواهد گرفت

- برنامه ی دوم موضوعات طراحی شده :

در ساعات دوم آموزش موضوعات علمی تعلیم و تربیت قرآنی که در قالب ۲۲ موضوع طبقه بندی شده است عرضه خواهد گشت . هر یک از موضوعات مذکور دارای کتاب مستقل و عناوین پژوهشی و منابع مطالعاتی مربوط می باشد.

هر یک از موضوعات مذکور حداقل در چهار هفته یعنی در چهار جلسه تدریس خواهد شد . البته در صورت نیاز تا دو هفته ی دیگر می تواند به آن اضافه گردد، یعنی شش هفته که جمعاً شش جلسه خواهد شد.

عناوین موضوعات علمی تعلیم و تربیت قرآنی در برنامه ی دوم آموزش عبارتند از:

کتاب اول - نظام شناسی و نظام ساز برای تعلیم و تربیت اسلامی ، منابع و مبانی تربیت اسلام

کتاب دوم - کلید واژه های تربیت قرآنی و اسلام

کتاب سوم - ذهن و روان ، و قوه دماغ یا عقل حسی در تربیت قرآنی و قوای جسمانی، وراثت در تربیت قرآنی ،
مراحل رشد از دیدگاه اسلام

کتاب چهارم - علم از دیدگاه اسلام و مراحل پیدایش دانشها ، اسلامی کردن دانشها

کتاب پنجم - عقل و تفکر از دیدگاه اسلام و نقش آن در تعلیم و تربیت اسلامی و تفاوت آن با مفهوم غربی عقل
و فکر (عقل حسی)

کتاب ششم - عاطفه و احساس قلب و نقش آن در تعلیم .... و تفاوت آن با مفهوم غربی

کتاب هفتم - غریزه و اراده در تربیت قرآنی

کتاب هشتم - تعلیم و تربیت زنان و تفاوت آنها با مردان در تربیت قرآنی

کتاب نهم - جهان بینی و ایدئولوژی و سیر خلقت انسان در قرآن و اسلام

کتاب دهم - فلسفه و اهداف و اصول تربیتی اسلام

کتاب یازدهم - ساختارها و برنامه های نظام تعلیم و تربیت اسلامی

کتاب دوازدهم - روشها و شاخه های نظام تعلیم و تربیت قرآنی

کتاب سیزدهم - اسلامی کردن کتب درسی

کتاب چهاردهم - کارگاه های آموزشی - تربیتی و نقش آنها و کارگاه آموزشی - تربیتی تعاون به عنوان کارگاه
مادر

کتاب پانزدهم - کارگاه آموزشی - تربیتی اردو به عنوان کارگاه مادر

کتاب شانزدهم - نظام ارزشیابی در تعلیم و تربیت قرآنی

کتاب هفدهم - نظام تربیتی خانواده

کتاب هجدهم - نظام تربیتی جامعه مذهبی ، فرهنگ و تمدن ، فرهنگ شناسی ، مهندسی فرهنگ ، فرهنگ سازی ،
جنگ فرهنگی ، مبانی جنگ فرهنگی

کتاب نوزدهم - مدیریت در تعلیم و تربیت قرآنی

کتاب بیستم - نقشه ی جامع تعلیم و تربیت اسلامی به صورت نمودار

کتاب بیست و یکم - تبیین تفاوت های کلی در عرصه ی تعلیم و تربیت بین دیدگاه های اسلامی و غرب

کتاب بیست و دوم - جمع بندی و دوره از دروس گذشته

علیرغم آنکه مطالعه و پژوهش در باره ی هر یک از موضوعات تعیین شده و کتب مربوط ، نیاز به مدت
زمانی طولانی دارد، با فرض آنکه دانش پژوهان شرکت کننده، دارای مطالعات قبلی بوده و پیش نیاز های لازم

را دیده اند ، و نیز با عنایت به اینکه این دوره ی آموزشی در سطح دکتری می باشد طرح موضوعات مذکور ضرورتاً به صورت بسیار فشرده انجام می پذیرد. و در صورت نیاز احتمالی بعضی از دانش پژوهان به شرح بیشتر، باید به اساتید مشاور در طول هفته مراجعه نمایند تا نسبت به رفع ابهامات علمی خود توجیه شوند .
تدریس هر یک از موضوعات تعیین شده و کتب مربوط ، در قالب دو واحد آموزشی دانشگاهی قابل مقایسه می باشد که جمعاً ۴۴ واحد می گردد.

بنابراین اگر برای تدریس هریک از کتب و موضوعات مذکور تنها ۴ جلسه هزینه شود ، طول هر دوره ی آموزشی جمعاً ۸۸ هفته یعنی حداقل بیش از دو سال و نیم به طول خواهد انجامید.

- برنامه ی سوم : تحقیق و پژوهش

این برنامه صرفاً توسط دانش پژوهان و با راهنمایی و مساعدت اساتید مشاور انجام خواهد پذیرفت . این برنامه شامل سه نوع فعالیت می باشد:

الف- فعالیت اول - شرکت در کمیسیونها و جلسات مباحثه در ساعت سوم کلاس می باشد در این برنامه دانش پژوهان به مباحثه پرداخته و نظرات و ابهامات و سؤالات را مطرح می نمایند و پس از تصحیح توسط استاد مشاور جمع آوری و به استاد ارائه خواهد شد.

ب- فعالیت دوم - تحقیق ماهانه - دانش پژوهان موظفند برای هر یک از موضوعات درسی ، یک عنوان پژوهشی را انتخاب نموده و پس از انجام پژوهشهای مربوطه ، در پایان تدریس هر موضوع آموزشی ، ارائه نمایند.
بدین ترتیب برای ۲۲ عنوان آموزشی ، باید ۲۲ پژوهش انجام داده و ارائه نمایند.
هریک از پژوهشهای مربوطه نیز بعنوان یک واحد آموزشی تلقی خواهد شد که جمعاً برای تمام دوره به عنوان ۲۲ واحد آموزشی قابل مقایسه خواهد بود.

پژوهشهای مذکور ، مقدمه و زمینه سازی برای اجرای نوع دوم پژوهش می باشد.

دانش پژوهان ، عناوین پژوهشی و همچنین تحقیقات خود را از طریق مشورت با اساتید مشاور که از طرف مؤسسه ی صابره معرفی خواهند شد انجام خواهند داد.

دانش پژوهان در طول هفته با اساتید مشاور چه به صورت مستقیم و یا از طریق پایگاه اطلاع رسانی و سایت مؤسسه در تماس خواهند بود.

هر یک از اساتید مشاور در طول هفته طی برنامه ای که اعلام خواهند نمود، در مرکز پیام نور مؤسسه حاضر شده و بصورت مستقیم یا از طریق سایت علمی مؤسسه با دانش پژوهان مربوطه ارتباط برقرار خواهند نمود.

- محور ارتباطات علمی اساتید مشاور با دانش پژوهان عبارت است از :

الف- انتخاب موضوعات پژوهشی

ب- انتخاب منابع علمی و سیر مطالعاتی و جبران کمبودها و پیش نیازها

ج- رفع ابهامات و کسب پاسخها و طرح سؤالات

ج- فعالیت سوم پژوهش : دانش پژوهان موظفند در پایان دوره رساله ی مربوط به پایان نامه ی خود را تدوین و ارائه نمایند. و یکی از عناوین پژوهشی را انتخاب نموده و پس از تأیید هیأت علمی ، موضوع رساله ی پایان نامه ی خود قرار دهند.

رساله پایان نامه در صورت قبولی ، با ۲۲ واحد آموزشی قابل مقایسه خواهد بود.

در صورت تأیید هیأت علمی، رساله هایی که ارزش ارائه به ساحت علمی جامعه داشته باشند ، با تقبل هزینه ی آن از طرف مؤسسه ی صابره ، با نام محقق مربوط ، چاپ و منتشر خواهد شد. (انشاءالله)

رساله ی پایان نامه ی دانش پژوه توسط هیأت علمی درجه بندی خواهد شد و درجه ی علمی آن معرف سطح علمی دانش پژوه خواهد بود. برای دانش پژوهانی که تمامی مراحل آموزشی را با موفقیت و تأیید هیأت علمی گذرانده باشند ، گواهی نامه ی قبولی در گذراندن دوره ی تربیت استاد صادر خواهد شد. گواهی نامه ی مذکور از نظر مدرک علمی دانشگاهی اعتباری نخواهد داشت ، مگر آنکه در آینده ، توسط دانشگاه و مسئولین مربوط مورد تأیید قرار گیرد و به عنوان مدرک معادل شناخته شود. گواهی نامه مذکور از نظر کسب امتیازات و گروههای ترفیعی اداری اعتباری نخواهد داشت ، مگر آنکه در آینده ، توسط نظام، اداری و تشکیلاتی وزارتخانه های مربوط به دانش پژوهان شاغل مورد تأیید قرار گیرد.

شرایط شرکت در دوره ی تربیت استاد

شرط اول: دارا بودن گواهی نامه ی مدرک فوق لیسانس در هر یک از رشته های دانشگاهی و یا گواهی پایان سطح سوم از حوزه های علمیه ی شریفه می باشد.

شرط دوم: شرکت فعال و مشتاقانه و حضور در کلاسهای بدون هرگونه غیبت اعم از موجه یا غیر موجه می باشد
شرط سوم: فعالیت کامل در پژوهشها و کمیسیونهای مربوط می باشد.

از افراد علاقمندی که مدرک علمی آنها پایان سطح دوم حوزه ی شریفه ی علمیه و یا لیسانس در هر یک از رشته های دانشگاهی می باشد پس از مصاحبه و کسب احراز صلاحیت و تنها به صورت مستمع آزاد برای شرکت در دوره، دعوت خواهد شد و در پایان در صورت تأیید هیأت علمی مؤسسه از میزان آگاهی و توان علمی افراد مذکور ،تصمیم مقتضی گرفته خواهد شد اما در ابتدا به هیچ وجه تعهد به صدور گواهی نامه ی پایان دوره داده نخواهد شد.

توجه: شرکت در جلسه ی سخنرانی اندیشمندان در برنامه ی اول هر هفته برای مشتاقان تعلیم و تربیت قرآنی آزاد می باشد ولی در پایان سخنرانی ، موظف به ترک جلسه می باشند.

هر سال شامل سه ترم می باشد و بین هر ترم فقط دو هفته تعطیل می باشد.

اهداف و رهاورد های دوره تربیت استاد

با توسل به عنایات حضرت ولی عصر ارواحنفا در تشکیل این دوره ی تخصصی ، اهداف زیر مورد توجه واقع شده است ، بنابر این در صورت وصول ، می توان تحت عنوان ره آوردهای این دوره ی تخصصی مطرح نمود:

۱. ارائه ی طبقه بندی منظم در تعلیم و تربیت اسلامی
۲. معرفی زمینه های لازم برای شناسایی نقاط پژوهش شده و یا مبهم در عرصه ی تعلیم و تربیت اسلامی
۳. ارائه محدوده ی مشخصی از تعلیم و تربیت اسلامی
۴. معرفی زمینه های لازم برای طبقه بندی پژوهش ها و تألیفات انجام شده در تمامی عرصه های تعلیم و تربیت
۵. قابل جذب تمام سلیقه های موجود به شرط علاقمندی به اسلام
۶. دارای طرح مشخص برای اجرای تعلیم و تربیت اسلامی
۷. قابلیت جذب هزاران کارشناس و پژوهشگر در عناوین مختلف و تخصص های مختلف
۸. استخراج خالص و مستقیم از قرآن و روایات و پرهیز از هر گونه اعمال دیدگاه های و نظرات شخصی و یا غربی
۹. معرفی نظریات بدیع و مترقی و نوآوری بسیار از قرآن و روایات در تعلیم و تربیت اسلامی
۱۰. سهل الوصول بودن و اجرایی بودن تمام نظریات
۱۱. وصول مرحله به مرحله در اجرا و اهداف
۱۲. جذاب و زنده و سازنده - به گونه ای که هر قسمت و هر بحث نقش سازنده و انگیزنده دارد حتی اگر مطالعه ی بقیه دوره ادامه نیابد
۱۳. اسلامی کردن علوم از مدرسه و دانشگاه تا پایان تحصیلات عالی
۱۴. مهندسی فرهنگ - روشن کردن زمینه های لازم
۱۵. اسلامی کردن دروس تحصیلی از مدرسه تا پایان دانشگاه
۱۶. پاسخ روشن و راهگشا برای چگونگی بهره مندی از علوم غربی
۱۷. پیوند برنامه های آموزشی و پژوهشی بدون حذف هر یک
۱۸. ایجاد انگیزه های حقوقی و پرتحرک در معلمان و مربیان و پژوهشگران و اساتید
۱۹. معرفی تعلیم و تربیت دختران و تفاوت آن با پسران
۲۰. معرفی رابطه ی عقل و عشق و ارائه بهترین و راهبردی ترین نظریه در این زمینه و رفع ابهامات دیرینه درباره ی این مسأله ی عرفانی
۲۱. معرفی عاطفه به عنوان نظریه ی جدید اسلامی و تفاوت آن با احساسات

۲۲. معرفی عقل الهی و ریشه‌ی آن و تفاوت آن با ذهن و کارکردهای متفاوت آن دو
۲۳. معرفی جهالت بعد از علم بعنوان اصلی‌ترین رفتار در اسارت افتادن نفس در خدمت شیطان
۲۴. انقلاب تربیتی در روش‌های تربیتی
۲۵. انقلاب آموزشی در روش‌های آموزشی
۲۶. انقلاب ارزشیابی در روش‌های ارزشیابی
۲۷. معرفی کارگاه‌های آموزشی در طراحی و اجرای روش‌های آموزشی و تربیتی
۲۸. معرفی کارگاه‌های آموزشی - تربیتی مادر مثل کارگاه تربیتی آموزشی تعاون و کارگاه تربیتی آموزشی اردو
۲۹. فلسفه‌ی هنر اسلامی و معرفی نمونه‌هایی از هنر اسلامی و انقلابی
۳۰. معرفی روانشناسی بلوغ از دیدگاه اسلام
۳۱. معرفی روش‌های کار با قلب و به کارگیری تربیت قلب به عنوان اصلی‌ترین مرکز تربیتی در درون انسان
۳۲. معرفی روانشناسی قلب و نسبت آن با عقل و ذهن و غریزه و اراده
۳۳. معرفی مبانی و فلسفه و عرفان اسلامی در تعلیم و تربیت
۳۴. معرفی اصلی‌ترین اهداف تربیت قرآنی و اسلامی
۳۵. معرفی ریشه‌ای‌ترین روش‌های قرآنی و اسلامی در تربیت
۳۶. معرفی اصول تربیتی و جایگاه و کارکرد آنها
۳۷. معرفی چگونگی اصلاح نظام آموزشی و تربیتی بدون تعطیل کردن وضعیت فعلی
۳۸. معرفی چگونگی آموزش سیاسی قرآنی و روایی بدون ورود به جنجال‌های سیاسی و روزنامه‌ای
۳۹. معرفی اصیل‌ترین روش تدریس و تربیت دینی
۴۰. معرفی اصول آموزش خانواده
۴۱. بررسی تاریخ آموزش و پرورش فعلی و نقش فراماسونری
۴۲. معرفی مبانی تعلیم و تربیت اسلامی و قرآنی با بهره‌گیری از مباحثی نو و کاملاً قرآنی به صورت حرکت تحقیقی تکاملی در ادامه‌ی مباحث مطرح شده در این زمینه توسط علما اسلامی مانند شهید مطهری و علامه‌ی طباطبایی
رحمة الله علیهم اجمعین
۴۳. تحلیل وضعیت فعلی در عرصه‌های اندیشه درباره‌ی دیدگاه اسلام در تعلیم و تربیت اسلامی
۴۴. پاسخ اساسی‌ترین شبهات و سؤالات و ابهامات درباره‌ی تعلیم و تربیت اسلامی
۴۵. اصلاح و تکمیل و معرفی مهمترین نقائص تحقیقات ضمیمه و مستندات سند ملی آموزش و پرورش
۴۶. ارائه زمینه‌های بسیار جدید برای فعال کردن و انگیزش نیروهای دست اندرکار تعلیم و تربیت
۴۷. ارائه زمینه‌های تحقیقات عمیق قرآنی و روایی در تعلیم و تربیت برای علاقمندان به پژوهش در زمینه‌های مذکور

۴۸. تعریف کاملاً مترقی و نو از مفهوم علم در اسلام

۴۹. چگونگی بهره‌گیری از علوم غربی در قالب اندیشه و مکتب اسلامی

کتاب اول

«نظام‌شناسی و نظام‌تعلیم و تربیت قرآنی»

سرفصلها:

- شیوه‌ی ورود به نظام‌تعلیم و تربیت اسلامی
- تعلیم و تربیت اصلی‌ترین کلیدواژه‌ی نظام‌رابطه‌تعلیم و تربیت و رابطه‌ی آموزش با پرورش
- تربیت نتیجه‌ی تعلیم است
- تعلیم کلید است
- ۱- فاعل تعلیم (معلم)
- ۲- مفعول تعلیم (انسان)
- ۳- محتوای تعلیم (علم)
- ۴- فعل تعلیم (اجزاء و ارکان نظام‌تعلیم)
- ۵- فضای تعلیم (الف- خانواده ب- تعلیم و تربیت رسمی ج- جامعه)
- کلیدواژه‌های تربیتی اسلام - ویژگی‌های کلیدواژه‌های وحیانی علم و نسبت آن با دانش تزکیه و ادب و تربیت و نسبت آن با پرورش تعلیم و نسبت آن با آموزش کتاب، حکمت، عالم، معلم و نسبت آن با آموزگار، مربی و ربّ
- ویژگی‌های فاعل تعلیم (معلم) از دیدگاه قرآن و روایات
- عظمت و نقش معلم در تربیت از دیدگاه قرآن و روایات
- ویژگی‌های فعل تعلیم و اجزاء و ارکان آن (نظام)
- نظام‌تعلیم و تربیت اسلامی
- مفهوم نظام - نقشه‌ی جامع نظام (نمودارها)
- منابع، مبانی، اهداف، اصول، فلسفه، ساختار، برنامه، روشها، شاخه‌ها، ارزشیابی
- تعریف منابع - منابع تعلیم و تربیت اسلام
- تعریف مبانی و چگونگی استخراج مبانی و شاخص‌های صحیح مبانی، نقش مبانی، ضرورت جامعیت مبانی
- نظامهای تعلیم و تربیت غربی

منابع غربی - فرهنگ، جهان بینی، ایدئولوژی
مبانی غرب - انسان شناسی، روانشناسی، جامعه شناسی، نیازهای فردی و اجتماعی

کتاب دوم

«کلید واژه های قرآن و وحیانی»

کلید واژه های وحیانی و قرآنی

- هیچ گونه ترجمه معادل ندارد.

- کلمه ی اکبر در الله اکبر

- کلمه ی حمد در الحمد لله

- کلمه ی اسم در بسم الله

- کلمه ی سلام

- کلمه ی صلوات

- کلمه ی علم

- کلمه ی کتاب

- کلمه ی حکمت

- تزکیه و تهذیب

- تربیت و ادب

- مقایسه مفهوم واژه های معادل

نام ، اسم	اکبر ، بزرگتر	حمد ، ستایش	تعاون ، همکاری
صلوة ، نماز	شاگرد ، مربی ، متعلم	عقل و خرد	عالم و دانشمند
صوم ، روزه	آموزگار، معلم	عاطفه و احساس	جاهل و نادان
تحقیق و پژوهش	پرورنده ، مربی	آموزش و تعلیم	دانش و علم
			پرورش و تربیت

کتاب سوم

«ذهن و روان در تعلیم و تربیت قرآنی و بدن و قوای جسمانی و وراثت و بهداشت و مراحل رشد و بلوغ در تعلیم و تربیت اسلامی»

- تعریف ذهن یا قوه ی دماغ
- اجزاء و ارکان ذهن
- ذهن یا عقل حسی یا عقل جزئی
- تفاوت تفکر حسی با تفکر ارزشی
- حواس پنجگانه ، عمده ترین ابزار ذهن
- هوش و مأموریت آن
- حافظه و مأموریت آن
- سرعت انتقال یا تداعی معانی
- مخیله یا خیال و تخیل و مأموریت آن
- واهمه یا وهم و مأموریت آن
- ادراک ذهنی
- هوش هیجانی
- انگیزه و انگیزش
- فرایند ، تأثیر غدد درون ریز و برون ریز در رفتار
- مراحل رشد ذهنی و رفتاری
- تأثیر مراحل رشد جسمی در ذهن و رشد ذهنی
- بلوغ و تغییرات ذهنی
- نسبت احساس و احساسات با ذهن
- نسبت اندامهای حسی، حرکتی با ذهن
- مفهوم روان و نسبت آن با روح
- نسبت روح با مغز و قوه ی دماغ و ذهن
- جایگاه ذهن و قوه ی دماغ در تربیت اسلامی

- مراقبت های لازم برای محافظت از سلامت و پرورش ذهن در اسلام
- نگاه تعلیم و تربیت و روانشناسی غربی به ذهن و تفاوت آن با اسلام
- مسأله ی هرمنوتیک و مشکلات پیش آمده از این مسأله در حوزه ی انتقال اندیشه در غرب
- پاسخ اسلام

تربیت جسمانی

- ۱- آناتومی بدن- اعضای بدن
- ۲- سیستم عصبی
- ۳- حواس پنجگانه
- ۴- حیات بدن
  - تنفس
  - حرکت
  - تولید مثل
  - تغذیه
  - جذب و دفاع و حفاظت
  - متابولیسم بدن
  - فیزیولوژی و بیولوژی بدن
  - غدد درون ریز و برون ریز
  - ماهیچه ها
- ۵- مغز و سر - رابطه ی روح با مغز
- ۶- مراحل رشد حسی و حرکتی بدن
- ۷- قلب - رابطه ی روح با قلب
- ۸- بلوغ، ظهور و تغییرات در جسم
- ۹- تأثیر بلوغ و تغییرات جسمی در رفتار
- ۱۰- بهداشت و بدن و حفظ الصحه در اسلام- انواع بسیار زیاد بهداشت و حفظ الصحه در تمامی شئون زندگی در اسلام
- ۱۱- تأثیرات جسم در روح
- ۱۲- تأثیرات روح در جسم
- ۱۳- تأثیرات غذای شبهه ناک و حرام در تربیت

۱۴- انعقاد نطفه و پیش نیازهای آن از دیدگاه قرآن و روایات

۱۵- ژنتیک و وراثت

۱۶- وراثت جسمی ، وراثت رفتاری

۱۷- تاثیرات سلامت جسم و تعادل جسم و ذهن در روح و رفتار

۱۸- نگاه مترقی اسلام در باره حفظ الصحه و تعادل جسمی و ذهنی و تفاوت آن با نگاه غرب و روانشناسی های موجود.

کتاب چهارم

«مفهوم علم و فلسفه علم و مأموریت علم از دیدگاه قرآن و روایات»

- مفهوم علم از دیدگاه قرآن و روایات

- مأموریت علم از دیدگاه قرآن و روایات

- اهمیت علم از دیدگاه قرآن و روایات

- تفاوت مفهوم علم با دانش ها و معارف و تخصصها

- شاخصها و ویژگی های علم در معنی نور و بصیرت از دیدگاه قرآن و روایات (غایت آنها به سوی حقایق، درجهت کمال است ، هدایتگر است ..)

- مراحل اسلامی کردن دانش ها و تخصص ها(چهار مرحله ۱- کشف غایات ۲- نسبت غایات با حقایق ۳- سامان دهی غایات در جهت حقایق ۴- کشف باید ها و نباید ها)

- چگونگی تبدیل دانشها به نور و بصیرت در وجود انسان (۱۲مرحله: تهذیب نفس استاد - تهذیب نفس شاگرد - تهذیب فضای تعلیم و تربیت - تهذیب مفاهیم و اطلاعات و معارف - تهذیب روش های تعلیم و تعلم - تهذیب تفکر - تهذیب عاطفه - تهذیب عمل و اراده ...)

- لزوم اسلامی کردن روشهای تعلیم از دیدگاه قرآن و روایات

- نمونه های کاربردی و کارگاههای آموزشی در جهت اسلامی کردن از رشته های مختلف دانش

- نمونه های کاربردی در کارگاههای آموزشی در جهت تولید نور و بصیرت در انسان

- طبقه بندی علوم از نظر میزان نفوذ پذیری از جهان بینی واید ئولوژی و فرهنگ و سایر دیدگاههای انسانی

- لزوم اسلامی کردن فضای تعلیم :

الف- فضای خانواده

ب- فضای تعلیم و تربیت رسمی

ج- فضای تعلیم و تربیت جامعه
- فلسفه ی علم از دید گاه قرآن و روایات
مفهوم علم و فلسفه ی علم از دیدگاه غرب و تفاوت آن با دیدگاههای اسلام
نسبت علم با هدایت
نسبت تربیت علمی با کمال و رشد
نسبت تربیت علمی با مدیریت
نسبت تربیت علمی با اخلاق ، حکمت ، عرفان ،

کتاب پنجم

«کتاب عقل» کتاب واحد درسی عقل و لیست تیرهای موجود و بایسته

عقل و نقش آن در مبانی فرهنگ و تعلیم و تربیت اسلامی

- ۱- عقل (فطره الله ، وجدان)
- ۲- چگونگی پیرایش عقل در انسان (عقل ارزشی ، عقل معاش)
- ۳- حدود عقل (عقل ارزشی و سیله شناخت .....
- ۴- عظمت عقل در اسلام و قرآن
- ۵- اساس هرگونه رشد
- ۶- چشمه هرگونه خیر و صلاح
- ۷- مرکب علم
- ۸- نقش عقلگرایی در قرآن (تعقل ، ذکر آیات مستند به تعقل همراه با ترجمه و توضیح اولی الباب)
- ۹- عقل ارزشی مبنای علم و ادراکات
- ۱۰- حقیقت عقل ارزشی در نظریه تربیتی اسلام (ماهیت عقل ، سرشت و ذات عقل ذکر احادیث..)
- ۱۱- مأموریت عقل ارزشی و توانایی های آن (حوزه فعالیت عقل، واقعیت چیست؟)
- ۱۲- شاخص های رشد بر اثر عقلگرایی در قرآن (ذکر آیات)
- ۱۳- شاخص های عقلگرایی در روایات اهل البیت
- ۱۴- نشانه ها و شاخصهای دیگر عقلگرایی
- ۱۵- مفهوم دوگانه واژه ی عقل در اسلام

- ۱۶- تربیت استعداد عقلی
- ۱۷- چگونگی پژوهش عقل
- ۱۸- تربیت عقلگرایی بعنوان پروژه ی ملی
- ۱۹- اقتصاد بر اساس تربیت انسان
- ۲۰- عروج الی الله به وسیله عقل گرایی
- ۲۱- اساس ناامنی ها (بی عقلی است)
- ۲۲- خطر عقل ستیزی
- ۲۳- تفاوت عاقل و عابد

نظریه تفکر و جهالت

- ۱- مفهوم تفکر در قرآن کریم و روایات (آیا بین تفکر و تدبر، اندیشه و تعقل فرق است؟)
- ۲- اهمیت به مفاهیم دوگانه ی تفکر (آسمانی زمینی) (نگاهی به آثار مکاتب الحادی، شکاکیت و پست مدرنیسم)
- ۳- مقایسه مفاهیم دوگانه ی تفکر
- ۴- نتایج راهبردی در مقایسه مفاهیم دوگانه ی تفکر
- ۵- عقلانیت و خردگرایی غربی و عقلانیت اسلامی
- ۶- مفهوم جهالت در قرآن (جهالت بعد از علم)
- ۷- جهلی به معنای انتخاب فرهنگ و اندیشه جاهلی، جهالت به معنای لجبازی با ارزش ها، جهالت به معنای حسادت و ناجوانمردی، جهالت به معنای لجبازی، جهالت به معنای کفر و سرکشی جهالت به معنی غفلت از اصول بندگی و عرفانی، جهالت یک فرهنگ است و دارای تمامی جوانب و ابعادی است که یک فرهنگ غلط و منحرف باید دارا باشد.
- ۸- آسیب شناسی عقل گرایی با عقل ستیزی و پیدایش جهل
- ۹- نتایج و آثار عقل ستیزی در قرآن
- ۱۰- حقیقت جهل در روایات اهل البیت مفهوم (زمینی و وحیانی)
نتایج مقایسه و دو مفهوم زمینی و آسمانی جهل
- ۱- صحنه ی کربلا ، صحنه ی ظهور عقل الهی در برابر عقل منفعت طلب بود .
- ۲- روایات جنود عقل و جهل
- ۳- توجه به قلب به عنوان مرکز ادراکات انسانی
رابطه ی علم و قلب
عقل و وجدان در برابر عقل حسی و معاش

کتاب ششم

«عاطفه و احساس و قلب در تعلیم و تربیت قرآنی و روایی»

- مفهوم قلب در قرآن و روایات
- رابطه ی قلب ماهیچه ای و قلب روحانی در قرآن و روایات
- نقش قلب در مدیریت رفتار بیرونی و درونی در آیات و روایات
- ادراک در فلسفه و اندیشه ی قرآنی و روایی
- انواع ادراک: ذهنی و قلبی
- اعماق ادراک و ادراکات عالی انسانی
- نسبت قلب و ذهن
- نسبت قلب و بدن
- نسبت قلب و روح و ادراکات عالی و مفاهیم و ارتباطات ملکوتی
- نسبت قلب و عقل و تفکر
- نسبت قلب و عاطفه
- نسبت قلب و غریزه و احساس
- چشم و گوش و فهم قلبی (ادراکات عالی انسانی)
- قلب و محل روایت انوار و تجلیات الهی
- قلب و محل نفوذ شیطان
- نسبت قلب و اراده
- عاطفه و تعریف آن
- تفاوت مفهوم عاطفه و احساس
- خاستگاه و منشأ عاطفه و تفاوت آن با خاستگاه و منشأ احساس
- خداوند متعال عاطفه ی مطلق است!
- رسول خدا اعطف الناس بود
- عاطفه در آیات و روایات

- مأموریت عاطفه در حیات انسانی
- اگر عاطفه نباشد !!
- نقش عاطفه در تعلیم و تربیت اسلامی و اهمیت آن
- نسبت عاطفه با علم اخلاق و حکمت و عرفان
- نسبت عاطفه با عقل
- انواع عاطفه
- احساس و احساسات
- منشأ احساس
- نقش احساسات و احساس در تربیت انسانی
- نسبت مراحل رشد انسان و قلب
- مرحله ی بلوغ انسان و قلب
- ظهور نقش قلب بعنوان تولد سوم انسان
- تغییرات حاصل از ظهور نقش قلب در رفتار انسان
- نگاه اسلام به مرحله ی بلوغ و ویژگیهای رفتاری جوانان
- ظهور عاطفه ی معرفتی در رفتار جوانان
- تفاوت نگاه غرب به بلوغ و رفتار جوانان با نگاه اسلام
- عاطفه و احساس در زنان و تفاوت هر یک
- نسبت عاطفه با رشد و کمال
- نسبت تربیت عاطفی با رشد اجتماعی و مدیریت
- نسبت تربیت عاطفی با تعلیم و تربیت اسلامی
- نسبت تربیت عاطفی با رشد عقلی
- نسبت تربیت عاطفی با حیات طیبه

کتاب، مضمّم

«اراده و غریزه در قرآن و روایات»

- تعریف اراده
- اجزاء اراده یا مأموریت اراده

- تصمیم ، عمل و کار ، سعی و تلاش ، پی گیری و مداومت ، پرهیز و مراقبت
- نسبت اراده با عقل
- نسبت اراده با قلب
- نسبت اراده با عمل
- نسبت اراده با صبر
- نسبت اراده با سعی
- نسبت اراده با استقامت
- نسبت اراده با پرهیز و مراقبت و تقوی
- نسبت اراده با اخلاق اسلامی و جایگاه آن
- نسبت اراده با غریزه
- منشأ اراده و خاستگاه آن
- نسبت تربیت اراده با رشد و کمال و حیات طیبه
- اهمیت و عظمت اراده در قرآن و روایات
- شناخت غریزه
- تعریف غریزه و مفهوم آن
- غریزه در آیات و روایات
- منشأ و خاستگاه غریزه
- انواع غرایز
- شباهت انسان با حیوانات در حوزه ی غرایز
- نقش غریزه در حیات خاکی ، مأموریت‌های غرایز
- تقوی- نقش غریزه در تکامل و رشد انسانی و معنوی و عرفانی
- اگر غرایز یا یکی از آنها گسترش یافته و بیش از اندازه قدرت یابد!
- نسبت غریزه و هواهای نفسانی
- نسبت غریزه با احساس و احساسات
- نسبت غریزه و عقل
- نسبت غریزه با اراده
- نسبت غریزه با قلب
- کنترل غریزه توسط اراده

- غریزه و جهالت بعد از علم
- نسبت غریزه با نفس اماره و شیطان
- نسبت غریزه با اخلاق و عرفان و حکمت
- نسبت غریزه با حیات طیبه
- نسبت غریزه با تعلیم و تربیت اسلامی و قرآنی
- نسبت غریزه با اخلاق
- نسبت غریزه با تقوی

کتاب، ششم

«نقش زن در حیات انسانی»

تفاوت تعلیم و تربیت دختران از پسران در دوره های آموزشی و مقاطع تحصیلی تا بالاترین سطوح عالی دانشگاهی از دیدگاه قرآن و روایات

- ۱- رازداری = تقیه
- ۲- زیباشناسی جمال، زینت، حُسن
- ۳- ظرافت رفتار و گفتار
- ۴- سخن و قلم و شعر طیب من القول، احسن القول، علمه البیان
- ۵- تحمل سختیها و فداکاری ها - جهاد، مجاهدت
- ۶- مرکز اتحاد دلها و تسخیر قلبها در خانواده
- ۷- احساسات برای دفاع بی دریغ
- ۸- ظرافت جسم و اندام
- ۹- محور تشکیل بیت و اهمیت خانواده
- ۱۰- توجه به مفاهیم انسانی و روحانی
- ۱۱- سیده نساء العالمین
- ۱۲- اطاعت پذیر تر و نظم پذیرتر
- ۱۳- اجتماعی تر در جمع کوچک و زنانه
- ۱۴- قلبانی تر از مردان و مردان برهانی تر از زنان

- ۱۵- جزیبی نگر است
- ۱۶- ناودان رحمت است
- ۱۷- حسنه است
- ۱۸- در استدلال و منطق ضعیف تر است
- ۱۹- ترسو تر است
- ۲۰- زیور دوست تر است
- ۲۱- در گرفتن حقوق خود ضعیف تر است
- ۲۲- در مشاغل سخت ضعیف تر است
- ۲۳- در امور جنگی و دفاعی ضعیف تر است
- ۲۴- دائماً در فکر جلب نظر دیگران است و به دیگران در باره ی خود فکر می کند
- ۲۵- انفعال بیشتر، احساسات بیشتر، تماشاچی بودن، مشاهده گری بیشتر
- ۲۶- در بزرگسالی، اعتماد به نفس خود را در تواناییهای هوشی از دست می دهند و به پریشانی و افسردگی دچار می شوند
- ۲۷- منشی گری، دفتری، مشاغل اجتماعی و خدمات، مشاغل هنری، تدریس و فرهنگی
- ۲۸- پرستاری
- ۲۹- علاقه ی کمتر به مسائل علمی
- ۳۰- علاقمند به رمان، مجلات. فعالیتهای زنانه و مطالب دست دوم از نظر اهمیت ولی متنوع، فیلمهای عاشقانه و غمگین موزیکال و احساساتی، موسیقی
- ۳۱- دارای همدلی با دیگران در سختیها و شادیها و جمع گرایی محدود
- ۳۲- تأثیر پذیرتر، آسیب پذیرتر در مشاغل که با شدائد و فشارهای زیاد همراه است
- ۳۳- دروغگوتر
- ۳۴- قوه تخیل بیشتر
- ۳۵- توجه مادرانه به تازه واردها
- ۳۶- در مواقع و مباحث احساسات بر انگیز شدیداً با یکدیگر همکاری می کنند
- ۳۷- عدم رشد عقلانی، سلامت فطری و ... وابسته تر و غیر استقلال طلب
- ۳۸- از مرئوس بودن بیشتر لذت می برند
- ۳۹- در عین تیز هوشی و سرعت ادراک، دارای افکار پیوسته و مرتبط در مسائل اجتماعی نمی باشند
- ۴۰- صلح طلب تر و خنده روتر

۴۱- در برخورد با مشکل بجای کشف راه حل سعی در کسب آرامش از طریق صحبت با دیگران

۴۲- طرفدار مشاغل ثابت ، منظم و تکراری و ضروری

۴۳- برای دیگران زندگی می کنند و در حقیقت خودپسندی خود را در تأیید دیگران بالاخص مردان جستجو می کنند

انحرافات

۱- حریم الهی در رابطه با مردان و پسران شکسته شده است عفاف و حیا کنار رفته و ....

۲- حجاب کامل نه تنها رعایت نمی شود، بلکه با آرایش و خود نمایی و عشوه گری.....

۳- زیبا دوستی به مُد پرستی تبدیل شده است

۴- مصرف گرایی

۵- روابط انسانی و معنوی به کنار رفته و به روابط غیر اخلاقی و غربی تبدیل شده است

۶- احساس و عاطفه و محبت وافر که از بزرگترین ودایع الهی در وجود انسان است که برای احراز مقام مادری و

تأسیس خانواده اهدا شده در مسیر شهوات و امیال شیطانی هزینه می گردد

۷- شعر و قلم و سخن تبدیل به یاوه سرایی و پر حرفی و مفاهیم غیر اخلاقی گشته

۸- دختران و زنان دچار بحران هویت شده و منزلت و جایگاه خود را در جامعه گم کرده اند، لذا از تشکیل خانواده

سرباز می زنند و به هرزه گردی در محافل غیر اخلاقی روی می آورند

۹- مطالعه و تحقیق به کناری گذاشته شده و کم سواد و کم معرفت شده اند و از فناوری های پیشرفته ، در مسیر

اهداف دشمن استفاده می شود

۱۰- از اصالت فرهنگی خویش شرمنده بوده و افتخار به تظاهر در شخصیت غربی و فرهنگ و گفتمان غربی

۱۱- راز داری را به روابط و اطلاعات محرمانه در باره ی مردان تبدیل کرده

۱۲- تحمل سختی ها را به خوش گذرانی و فداکاری را به فداکردن خانواده برای وصول به لذات تبدیل کرده اند

۱۳- قدرت تسخیر قلبها را تبدیل به عشوه گری و تسخیر نگاههای مردان به خویش نموده اند

۱۴- احساسات را یا برای خشم و انتقام و حسادت و یا برای شهوات به کار می برند

۱۵- از توجه به مفاهیم انسانی و روحانی منحرف شده و توجه به مفاهیم نفسانی و شهوانی می شود

کتاب نهم

«جهان بینی و ایدئولوژی و سیر خلقت انسان از دیدگاه قرآن و روایات»

بخش اول جهان بینی

- مفهوم جهان بینی
- ماهیت هستی (خلق و امر)
- عوالم هستی (سماوات)
- هستی از نگاه این دنیا ، گذشته و حال و آینده ی آن(مراتب وجود، قوس نزول و قوس صعود)
- ملک و ملکوت و ملائک
- سموات السبع و اداره ی امور هستی
- عرش الرحمن
- حرکت هستی و اساس نظام هستی(جذبه و عشق و رجوع ، جلوه ی جمال ، جلوه ی کمال ، حق ، عدل)
- اجزاء و ارکان هستی (آیات ، آفاق ، انفس و عالم اسماء)
- جهت حرکت هستی(رجوع ، وصال)
- لزوم هماهنگی با حرکت هستی(حکمت)
- قوانین حاکم برهستی (حقایق ، کتاب)
- فلسفه ی خلقت هستی (بینات ، رحمت)
- جایگاه دنیا و نسبت آن با هستی (ادنی مرتبه ی وجود)(تجوع ، تعری ، تظماء ، تضحی)
- ضرورت تفکر در خلقت و حرکت و جهت و نظام هستی (تدبر در آیات)
- رابطه ی انسان و هستی با حقایق (تمسک)

بخش دوم- ایدئولوژی(عقاید)

- توحید
- خلقت بر اساس عدل، حکمت، علم، تقدیر
- اعمال نظارت (بدا- کل یوم هو فی شأن- بکل شیء علیم)
- اعمال عدالت
- هدایت
- هدایت باطنی ، عقل
- هدایت تکوینی- ربوبیت
- تشریحی - نبوت، کتاب، سیره
- رهبری و مدیریت- ولایت و امامت
- تجلی اسماء در وجود ولیّ
- ضلالت - نفس امّاره، شیطان

- رجعت - تجلیات ولایت و امامت و درک تجلیات ظهور انسانهای برتر و آماده ی پذیرش و درک تجلیات ولایت
اهل البیت

- معاد - برزخ و عالم قبور، عالم حشر، نامه اعمال، میزان، صراط، عودت مخلوقات، قیامت - جهنم، بهشت

- آخرت و حیات جاودان

- احاطه ی آخرت بر دنیا

- کاتبان اعمال

-ابتلائات و امتحانات الهی

- نقش این دنیا در نگاه تربیت اسلامی

- تکلیف و گناه و ثواب

- عبودیت

- انسان کامل، خلیفه الرحمن و مسجود ملائک

- شیطان و جنود او و برنامه های او و تواناییهای او

بخش سوم - سیر خلقت انسان

الف - قبل از ورود به دنیا

- آدم اول یا انسان کامل یا خلیفه الرحمن (تعلیم اسماء - مسجود ملائک)

- عالم ذر یا عالم عهد یا عالم فطرت یا عام امر یا عالم روح

- آدم ابوالبشر - خلقت از گل متعفن، بهشت قرب، معرفی شیطان، شجره ی ممنوعه، عصیان آدم، هبوط آدم

ب - در دنیا

- مرحله جنینی و مراتب آن

- طی مراحل رشد (بعد از تولد)

- مرحله ی بلوغ و تکلیف

- عالم تکلیف و عمل و حقوق و حدود الهی

- تمهید مقدمات کمال و سیر استکمالی و تقرب

- مرحله ی انشاء خلق آخر و مسجود ملائک شدن

- مبارزه با نفس - اختیار مشروط و محدود

- پرورش شدائد قوا برای دریافت حکمت و علم و تسخیر سماوات

ج - عالم مرگ

- حقیقت مرگ

- حالات محتضر
- مشکلات محتضر
- د- بعد از خروج از دنیا
- ورود به قبر
- عالم برزخ
- عالم قیامت (صورت نهایی انسان)
- عالم کمال (بهشت)
- مقامات قرب

کتاب دهم

«فلسفه و اهداف و اصول تعلیم و تربیت قرآنی و اسلامی»

واحد‌ها و سرفصل‌های دروس

- الف- فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی
- تعریف فلسفه
- تعریف فلسفه مضاف
- تعریف فلسفه ی تربیتی
- تعریف فلسفه ی کلی
- تعریف فلسفه ی تفصیلی
- فلسفه ی خلقت از دیدگاه قرآن
- فلسفه ی نبوت در اسلام و قرآن
- فلسفه ی علم و تربیت در قرآن
- نسبت فلسفه ی تعلیم و تربیت اسلامی با فلسفه ی نبوت و خلقت
- نسبت فلسفه ی تعلیم و تربیت اسلامی با حکمت و عرفان اسلامی
- فلسفه ی تفصیلی در هریک از طبقات و ارکان نظام تعلیم و تربیت اسلامی
- فلسفه ی تربیتی ساختارها
- فلسفه ی تربیتی برنامه ها
- فلسفه ی تربیتی روشها

- فلسفه ی تربیتی شاخه ها
- فلسفه ی تربیتی ارزشیابی
- نقش فلسفه ی تربیتی اسلام در ارتقاء سطح تعلیم و تربیت جامعه و جهان
- ب- اهداف تربیتی اسلام و قرآن
- اهداف تربیتی قرآن در تمام فضاهاى متعدد و متنوع تربیتی اعم از خانواده مدرسه و جامعه تربیت جسم ، ذهن ، قلب ، عقل ، تفکر، عاطفه، اراده ، غریزه
- اهداف تربیتی در نظام آموزش رسمی اعم از مدرسه دانشگاه و حوزه
- اهدافی که براساس شناخت مفهوم عام از دیدگاه قرآن تعیین می شود
- اهدافی که براساس شناخت خلأها و کمبود های نظام آموزشی و جبران آنها تعیین می شود
- اهداف که بر اساس انتخاب روشهای صحیح در جهت اصلاح نظام آموزشی تعیین می شود
- ج- اصول تعلیم و تربیت اسلامی
- تعریف اصل و اصول
- مأموریت کلی اصول
- بیشماری و بسیاری اصول
- نسبت اصول با اهداف
- برخی از اصول تفصیلی متناسب با عناوین و موضوعات نظام و اهداف آن
- اصول کلی
- اصول تفصیلی
- اصول حاکم بر روشهای تربیتی و آموزشی
- اصول حاکم بر تدریس
- اصول حاکم بر گزینش نیروی انسانی
- اصول حاکم بر سازماندهی و تشکیلات
- اصول حاکم بر برنامه و بودجه
- اصول حاکم بر برنامه ریزی آموزشی و تربیتی
- اصول حاکم بر تدوین ساختارهای تربیتی
- اصول حاکم بر نظام ارزشیابی و امتحانات
- اصول حاکم بر کارگاههای آموزشی و تربیتی
- اصول تفصیلی بر اساس نوع مأموریت

نمونه هایی از اصول حاکم بر روشهای تربیتی

- اصل آگاهی از مراحل رشد
- اصل سعی مربی
- اصل تکرار
- اصل اخلاص و جهت گیری بسوی تزکیه
- اصل تعاون و کارگروهی
- اصل تفاوتهای فردی
- اصل استقامت و پیگیری و صبوری
- اصل عمل صالح
- اصل برادری
- اصل وصول ایمان و یقین
- اصل حقیقت جویی
- اصل عفو و بخشش
- اصل حوصله و همراهی
- اصل نظر و دقت
- اصل ایجاد عادات مطلوب
- اصل نرم خوئی
- اصل اعتماد و ایجاد فرصت
- اصل استماع قول اتباع احسن
- اصل استحکام بیان و عمل
- اصل تفکر و تدبیر
- اصل مشورت
- اصل ایجاد انگیزه و جلب حضور قلب
- اصل پرهیز از مشاجره
- اصل اعتماد به نفس
- اصل قناعت
- اصل پرهیز از اسراف و تبذیر
- اصل نظم و انضباط و طبقه بندی و اولویت بندی امور

- اصل عمل به موقع و عدم تأخیر و عدم عجله
- اصل تلاش و مجاهدت
- اصل انتخاب بهترین استاد
- اصل پرهیز از رفاقت و دوستی با افراد گمراه

کتاب یازدهم

«ساختارها و برنامه ها در تعلیم و تربیت اسلامی در نظام آموزشی رسمی»

- تعریف برنامه و برنامه ریزی
- لزوم برنامه ریزی
- انواع برنامه ریزی
- ۱- برنامه ریزی برای ارائه ی محتوا و مفاهیم تربیتی
- ۲- برنامه ریزی برای ارائه ی محتوا و مفاهیم علمی
- ۳- برنامه ریزی برای تربیت معلم
- ۴- برنامه ریزی برای مقاطع و پایه های تحصیلی
- ۵- برنامه ریزی برای طراحی و اجرای فضاهای آموزشی و تربیتی
- ۶- برنامه ریزی برای لوازم کمک آموزشی و تکنولوژی آموزشی و تربیتی
- ۷- برنامه ریزی برای کارگاههای تربیتی و آموزشی
- ۸- برنامه ریزی برای سازمان و تشکیلات و امور حقوقی و اداری
- ۹- برنامه ریزی برای مدیریت اعم از علمی ، اجرایی، تشکیلاتی و اداری ، تربیتی
- ۱۰- برنامه ریزی برای طراحی و اجرای نظام ارزشیابی
- ۱۱- برنامه ریزی برای اسلامی کردن دانشها
- ۱۲- برنامه ریزی برای اسلامی کردن روشها
- ۱۳- برنامه ریزی برای آموزش خانواده
- ۱۴- برنامه ریزی برای تحقیقات و پژوهشها
- ۱۵- برنامه ریزی برای مراکز فرهنگی

۱۶- برنامه ریزی برای اسلامی کردن نظام آموزشی در مدرسه و دانشگاه و در آموزش و پرورش و دستگاه وزارت

علوم

-- تعریف ساختار

-- نقش ساختار و جایگاه ساختارها در نظام تعلیم و تربیت

-- انواع ساختار

۱- ساختار علمی و تحصیلی

۲- ساختار آموزشی عمومی

۳- ساختار آموزشی عالی

۴- ساختار رشته ها و مقاطع و پایه های علمی

۵- ساختار محتوای تربیتی

۶- ساختار مراکز و دانشگاههای تربیت معلم

۷- ساختار تربیتی فضاهای آموزشی

۸- ساختار تربیتی کتب آموزشی و تربیتی

۹- ساختار تربیتی مدیریت

۱۰- ساختار تربیتی در نظام اداری و تشکیلاتی

۱۱- ساختار تربیتی در نهادهای فرهنگی

۱۲- ساختار تربیتی خانواده

کتاب دوازدهم

«روشهای کلی و مشترک در اسلامی کردن تدریس و کتب درسی و

تبدیل کلاس به کارگاههای آموزشی و تربیتی اسلامی و تألیف کتب

درسی»

- تعریف روش

- روشهای برنامه ریزی

- روشهای تألیف کتب درسی

- روشهای تربیت معلم

- روشهای ساختار سازی
  - روشهای مدیریت
  - روشهای ارزشیابی
  - روشهای سازمانی و تشکیلاتی
  - روشهای آموزش خانواده
  - روشهای انتقال مفاهیم آموزشی و تربیتی
  - تبدیل کلاسها به کارگاههای آموزشی و تربیتی
  - تألیف کتب راهنمای روشها
  - روشهای تربیت فردی و روشهای تربیتی برای فرد
  - روشهای تربیت جمعی و روشهای تربیتی برای جمع
  - روش تبدیل مفاهیم دروس علوم انسانی به کارگاه آموزشی تربیتی
  - روش تبدیل مفاهیم دروس ریاضی و فیزیک به کارگاه آموزشی و تربیتی
  - روش کار گروهی
  - روش انگیزش
  - روش ایجاد نظر و دقت
  - روش ایجاد سعی مربی
  - روش ایجاد اعتماد به نفس
  - روش خودکفایی
  - روش ایجاد فرصت و اعتماد به مربی
  - روش پی گیری و مداومت و تکرار همراه با حوصله و نرم خوایی
  - شاخه های تربیت
- نقش دانشجو و مربی در کارگاههای آموزشی و وصول به اهداف تربیتی آنها
- شاخصهای ارزشیابی و محک زدن کتب درسی برای تشخیص انحراف و فاصله از اهداف تربیتی قرآنی

کتاب سیزدهم

«اسلامی کردن کتب درسی در نظام آموزشی اعم از مدرسه و دانشگاه»

- کتب درسی در نظام آموزشی رسمی

- جایگاه و نقش کتاب درسی در نظام تعلیم و تربیت اسلامی

- شاخصهای اسلامی شدن یا بودن کتب درسی

۱- شاخصهای علوم اسلامی را داشته باشد

- یقینی بودن

- هدایتگر بودن

- رو به سوی کمالات انسانی داشتن

- متصل به حقایق عالم بودن

۲- شاخصهای تربیتی را داشته باشد

- اهداف تربیت قرآنی در تمامی اجزاء و ارکان کتاب متجلی باشد

- در جهت مسیر تربیت قرآنی حرکت نماید

- روشهای تربیتی کردن دانشها در کتب درسی متجلی باشد

- روش اجرایی و مرحله به مرحله تبدیل محتوا و متون کتب درسی به سوی اسلامی شدن

- روش تبدیل جهت گیری دروس علوم انسانی به سوی مفاهیم تربیتی قرآنی در کارگاه آموزشی ، تربیتی

- روش جهت گیری مفاهیم علوم ریاضی فیزیک به سوی مفاهیم تربیت قرآنی تربیت قرآنی در کارگاه

آموزش ، تربیتی

- تعیین اهداف تربیتی قرآنی برای هر یک از دروس و کتب درسی

- سامان دهی مطالب کتاب در جهت وصول به اهداف تربیتی قرآنی

- رابطه ی علوم انسانی در جهان اسلام با تعلیم و تربیت اسلامی

- ایجاد کارگاههای آموزشی برای علوم انسانی

- چند نمونه از دروس علوم انسانی (بعد از پالایش علوم و ایجاد شاخصهای اسلامی شدن) دروس ادبیات

فارسی

- برخی از اهداف تربیتی قرآنی برای دروس ادبیات فارسی

- چگونگی جهت دهی بسوی اهداف تربیتی

- دروس علوم اجتماعی و سیاسی

- برخی از اهداف تربیتی قرآنی در علوم اجتماعی و سیاسی

- چگونگی جهت دهی مطالب کتاب بسوی اهداف تربیتی

- مبانی اسلامی علوم اجتماعی و سیاسی

- نتایج معرفتی و عرفانی در آموزشهای سیاسی و اجتماعی اسلام

- ضرورت طرح فلسفه ی تربیتی علوم سیاسی و اجتماعی
- آموزش مفهوم صحیح دیانت و سیاست از دیدگاه قرآن و اسلام
- دستگاه فکری بنیانگذار جمهوری اسلامی در مسایل سیاسی داخلی و خارجی
- تعیین مصادیق سیاست در اسلام
- آموزش نقش ارشادات رهبری در جامعه ی اسلام
- اهداف دشمن در حمله به ولایت فقیه
- آموزش جنبه های سیاسی از سیره ی طیبه ی رسول خدا و ائمه اطهار صلوات الله علیهم اجمعین
- نمونه هایی از سیره طیبه رسول خدا(ص)
- آموزش بزرگداشت ایام الله
- حزب الله و یوم الله و روح الله
- موسی زمان و وادی طور
- کارگاه آموزشی تربیتی علوم سیاسی و اجتماعی
- دروس دینی و معارف اسلامی تعیین اهداف تربیتی قرآن
- درس قرآن
- برخی از اهداف تربیت قرآنی
- درس اخلاق و عرفان
- درس زبان عربی
- درس تاریخ
- درس جغرافیا
- درس اقتصاد
- درس فرهنگ و فرهنگ شناسی و فرهنگ سازی و مهندسی
- درس هنر
- درس فلسفه و منطق
- درس علوم تجربی (بعد از پالایش اصل این علوم و اسلامی کردن آنها)
- تعیین اهداف تربیتی قرآنی
- کارگاههای آموزشی ، تربیتی
- دروس تربیت بدنی و ورزش و سلامت
- دروس ریاضی فیزیک (بعد از پالایش اصل این علوم و اسلامی کردن آنها)

- تعیین اهداف تربیتی
- کارگاههای آموزشی و تربیتی
- دروس فنی و حرفه ای و کشاورزی (بعد از پالایش اصل این علوم و اسلامی کردن آنها)
- تعیین اهداف تربیتی کارگاههای آموزشی و تربیتی
- توجیه اساتید و معلمان در این زمینه
- شاخصهای ارزشیابی و محک زدن کتب درسی برای تشخیص صحت یا انحراف و فاصله از اهداف تربیت قرآنی

کتاب چهاردهم

«کارگاههای آموزشی، تربیتی و کارگاه آموزشی، تربیتی تعاون و کار گروهی (کارگاه مادر)»

- ویژگی کارگاههای آموزشی
- براساس سعی مربی
- براساس عمل و الگوی عملی
- براساس تمرین عملی
- کارگاه آموزشی، تربیتی تعاون و کار گروهی
- منظور از کار گروهی
- منظور از تعاون
- جایگاه و اهمیت تعاون در تعلیم و تربیت اسلامی
- تعاون کارگاه تربیتی مادر
- مبانی قرآنی و روایی تعاون
- مبانی روانشناسی تعاون
- مراحل پیشبرد تعاون
- مرحله ی الفت
- مرحله دوم هماهنگی

- مرحله سوم اخوت و برادری
- مرحله چهارم ، ابرار
- شرایط تحقق برّ
- کارنامه ی تعاون در تاریخ انقلاب اسلامی
- تعاون در پژوهش
- تعاون در برنامه ریزی
- تعاون در تأسیس و راه اندازی
- تعاون در تولید
- تعاون د توزیع
- تعاون در مصرف
- تعاون در دفاع و جنگ
- تعاون در بازسازی و جبران خسارات
- تعاون در رفع مشکلات فردی و خانوادگی و اجتماعی
- تعاون در انتخاب اصلح برای هر گونه مدیریت
- تعاون در خیزش و حرکت های اجتماعی صالح
- تعاون در ایجاد آگاهی های اجتماعی
- تعاون در شناسائی دشمنان و مبارزه با جاسوس ها و نفاق ها و دشمنان داخلی
- تعاون در برابر تجاوزات و تهاجمات و شیخون های فرهنگی
- تعاون در تحقق تعلیم و تربیت اسلامی
- تعاون در بهداشت ملی و حفظ محیط زیست ملی
- تعاون در بهداشت جهانی و حفظ محیط زیست جهانی
- تعاون در همکاریها و همیاری های جهانی در امور خیر و مثبت
- تعاون در عبور از بحران و نجات کشور
- تعاون در برابر مفاسد اجتماعی و اقتصادی و سیاسی و هنری و فرهنگی ، اخلاقی
- آموزش تعاون از ضروری ترین برنامه های تربیتی در جامعه است.
- آموزش تعاون از ضروری ترین برنامه های تربیتی در مدرسه و دانشگاه و حوزه های علمیه است
- آموزش به کارگیری تعاون در تمامی شئون حیات انسانی
- کار گروهی در ژاپن

- کار گروهی در چین
- ارزشمندی تعاون بر کار گروهی در اسلام

کتاب پنزدهم

«کارگاه آموزشی تربیتی اردو کارگاه مادر»

تعریف اردو

انواع اردو

اردوی خودسازی

اردوی هماهنگی و دوستی با طبیعت

اردوی همکاری و تعاون و کار گروهی

اردوی تحقیقاتی و پژوهشی

اردوی تفریحی

اردوی ورزشی

اردوی هنری

اردوی شناسایی و گزینش افراد

اردوی سیاسی و تشکیلاتی و تشکلهای

اردوی آموزشهای تخصصی و حرفه ای

اردوی زیارتی و دینی

اردوی گردشگری

اردوی جغرافیای، تاریخی، معدن شناسی دریا شناسی، خاک شناسی، باستان شناسی

اردوی آباد گری

اردوی نظامی

اردوی توجیهی

اردوی یک روزه و چند روزه

اردوی دور و نزدیک از نظر مکان

در هر نوع از انواع اردو اصول و مبانی و اهداف خاصی حاکم است روشهای تربیتی در هر اردو باید متناسب با

اهداف اردو باشد

- برخی از روشهای تربیتی در اردوی خودسازی

۱- اصل سعی

۲- اصل انضباط و نظم

۳- اصل نظافت و بهداشت

۴- اصل همکاری و تعاون

۵- اصل خوشرویی و کسب رفتارهای مطلوب

۶- اصل گذشت و عفو و اغماض

- برخی از روشهای تربیتی در اردوی مطالعه و آگهی با طبیعت

۱- اصل دقت و نظر

۲- اصل مراقبت از محیط زیست

۳- اصل شناسایی محیط

۴- اصل استفاده از ابزار طبیعی

- برخی از اصول مشترک در تمامی اردوها

۱- اصل هدفداری

۲- اصل برنامه ریزی

۳- اصل هماهنگی

۴- اصل تعاون و همکاری و خوشرویی

۵- اصل سعی

۶- اصل سازماندهی

۷- اصل تناسب اردو با فرهنگ تواناییهای اعضا

- اردو بهترین کارگاه برای رشد شدائد قوای انسان یا استعداد های اصلی انسان است یعنی :

- رشد تواناییهای ذهنی

- رشد تواناییهای قلبی

- رشد تواناییهای عقلی

- رشد تواناییهای فکری

- رشد تواناییهای ارادی

- رشد تواناییهای در کنترل غریزه

کتاب شانزدهم

«نظام ارزشیابی در تعلیم و تربیت قرآنی و اسلامی»

-- تعریف ارزشیابی

-- تفاوت مفهوم ارزیابی از ارزشیابی

-- ارزشیابی از وصول به اهداف و اصول

- در مرحله ی تدوین

- در مرحله ی اجرا

-- ارزشیابی از ساختارهای تربیتی

- در مدیریت تربیتی

- نظام سازمانی و تشکیلاتی

- در تربیت انسان

- در اسلامی کردن علوم

- در تدوین کتب درسی

- در برنامه ریزی

- در محتوای علمی و تربیتی

- در تبدیل کلاسها به کارگاههای آموزشی تربیتی

- در تألیف کتب راهنمای روشها

- در آموزش خانواده

- در تجلی اهداف و مبانی تربیت قرآنی در شخصیت و رفتار دانشجویان و جوانان

- ارزشیابی از میزان توانایی و صحت نظام ارزشیابی

کتاب هفدهم

«نظام تربیتی خانواده»

-- عظمت و اهمیت خانواده در قرآن و روایات

-- خانواده اصلی ترین مدرسه ی تربیتی اسلام

۱- انعقاد نطفه

-گزینش همسر و اهمیت دقت در آن

-انتخاب بهترین زمان و ساعات و بهترین حالات برای انعقاد نطفه

۲- مأموریت و نقش خانواده در تربیت

-انتقال وراثت و صفات جسمی و فیزیکی و بیولوژیکی و آناتومی بدن

- انتقال وراثت و صفات روحی و رفتاری

- آموزش آداب و عادات مطلوب (نظام تعلیم و تربیت خانواده)

- همکاری و تعاون در انتخاب مسیر زندگی

- باز سازی روحی و ترمیم فشار های روانی اعضاء خانواده ناشی از بر خورد با جامعه

- ایجاد نشاط و حفظ سلامت اعضا

- اصلی ترین واحد تأسیس کنند و تجهیز کننده ی جامعه و موثرترین واحد تربیتی جامعه

۳- نظام تعلیم و تربیت خانواده

- نقش هر یک از اعضاء خانواده در پیشبرد اهداف و اجرای نظام تعلیم و تربیت قرآنی

- نقش مادر - در ارتباط با پدر

- در ارتباط با فرزندان

- در ارتباط با دختر بالاخص در نوجوانی و جوانی

- در ارتباط با پسر بالاخص در نوجوانی و جوانی

- در جمع خانواده

- در ارتباط با نوزاد و کودک

- نقش پدر - در ارتباط با مادر

- در ارتباط با فرزندان

- در ارتباط با پسر

- در ارتباط با دختر

- در جمع خانواده

- در ارتباط با نوزاد و کودک

۴- مبانی تعلیم و تربیت خانواده (مشترک با تعلیم و تربیت رسمی و جامعه)

۵- برنامه های تربیتی خانواده

الف- برنامه های مربوط به درون خانواده

- قبل از ازدواج
- ازدواج و انعقاد نطفه
- دوران بارداری
- دوران شیردهی
- دوران صباوت کودک
- دوران تمیز
- دوران بلوغ و نوجوانی
- دوران جوانی و بزرگسالی
- وقتی که فرزندان از یک یا دو نفر بیشتر باشند
- ب- برنامه های متناسب با هر یک از مراحل رشد فرزندان
  - در ارتباط با دختران
  - در ارتباط با پسران
- ج- در ارتباط با جامعه

۶- روشهای تربیتی خانواده

- روشهای تربیتی برای جنین
- روشهای تربیتی با نوزاد
- روشهای تربیتی با جوان (بلوغ)
- روشهای تربیتی با جوان
- روشهای کلی و مشترک

۷- محورهای اصلی آموزش خانواده

- آموزش مراحل رشد
- آموزش و آگاهی از استعدادها و آمادگی ها و توانایی های فرزند (۸ استعداد اصلی)
- آموزش وظایف والدین
- آموزش چگونگی هماهنگی خانواده با نظام آموزشی رسمی و سایر نهاد های تربیتی جامعه
- آموزش آگاهی از شرایط و لوازم ارتباط صحیح اعضاء با یکدیگر
- آگاهی از مبانی و نظام تربیتی خانواده
- آگاهی از حالات مشترک فرزندان در مراحل رشد
- مشکلات خانواده و راه حل آن ها

کتاب هجدهم

«نظام تربیتی جامعه مذهبی، فرهنگ شناسی، مهندسی فرهنگی، فرهنگ سازی، جنگ فرهنگی، مبانی جنگ فرهنگی»

مقدمه - کودتای فرهنگی

فصل اول - مبانی جنگ فرهنگی از منظر قرآن کریم و روایات اهل بیت علیهم السلام

فصل دوم - فرهنگ چیست نقش آن در مدیریت جامعه چگونه است؟ و تفاوت فرهنگ و تمدن در چیست؟

فصل سوم - فلسفه و روان شناسی سیاسی جنگ فرهنگی

فصل چهارم - ادبیات جنگ فرهنگی

فصل پنجم - جبهه هایی که دشمن باز کرده و خاکریز زده است و اهدافی که از آن خاکریزها در نظر گرفته است

فصل ششم - مناطق جنگی در جنگ فرهنگی

فصل هفتم - سلاحها و ابزار جنگی در جنگ فرهنگی

فصل هشتم - گروهها و نهادهای زمینه ساز برای تعارض فرهنگی در داخل

فصل نهم - گروهها و نهادهای زمینه ساز برای تعارض فرهنگی در خارج

فصل دهم - سرمایه های اصلی و تواناییهای بالقوه و بالفعل در داخل و خارج

فصل یازدهم - نقطه ضعفهای جبهه خودی در جنگ فرهنگی (به لحاظ اطلاعاتی)

فصل دوازدهم - نقطه ضعفهای جبهه خودی (به لحاظ برنامه ریزی و اجرایی)

فصل سیزدهم - ستادهای فرماندهی نیروهای خودی

فصل چهاردهم - اهداف و وظایف کلی ستادهای فرماندهی

فصل پانزدهم - شرح وظایف تخصصی در واحدهای ستادهای فرماندهی

فصل شانزدهم - تشکیل رده های نیرو و تشکیلات و سازماندهی نیروهای خودی در جنگ فرهنگی

فصل هفدهم - روشهای مختلف عملیات جنگی دشمن در جنگ فرهنگی

فصل هجدهم - تحلیل روشهای عملیات جنگی دشمن در جنگ فرهنگی از مرحله شروع یک حمله تا سقوط

فیزیکی سنگرهای خودی

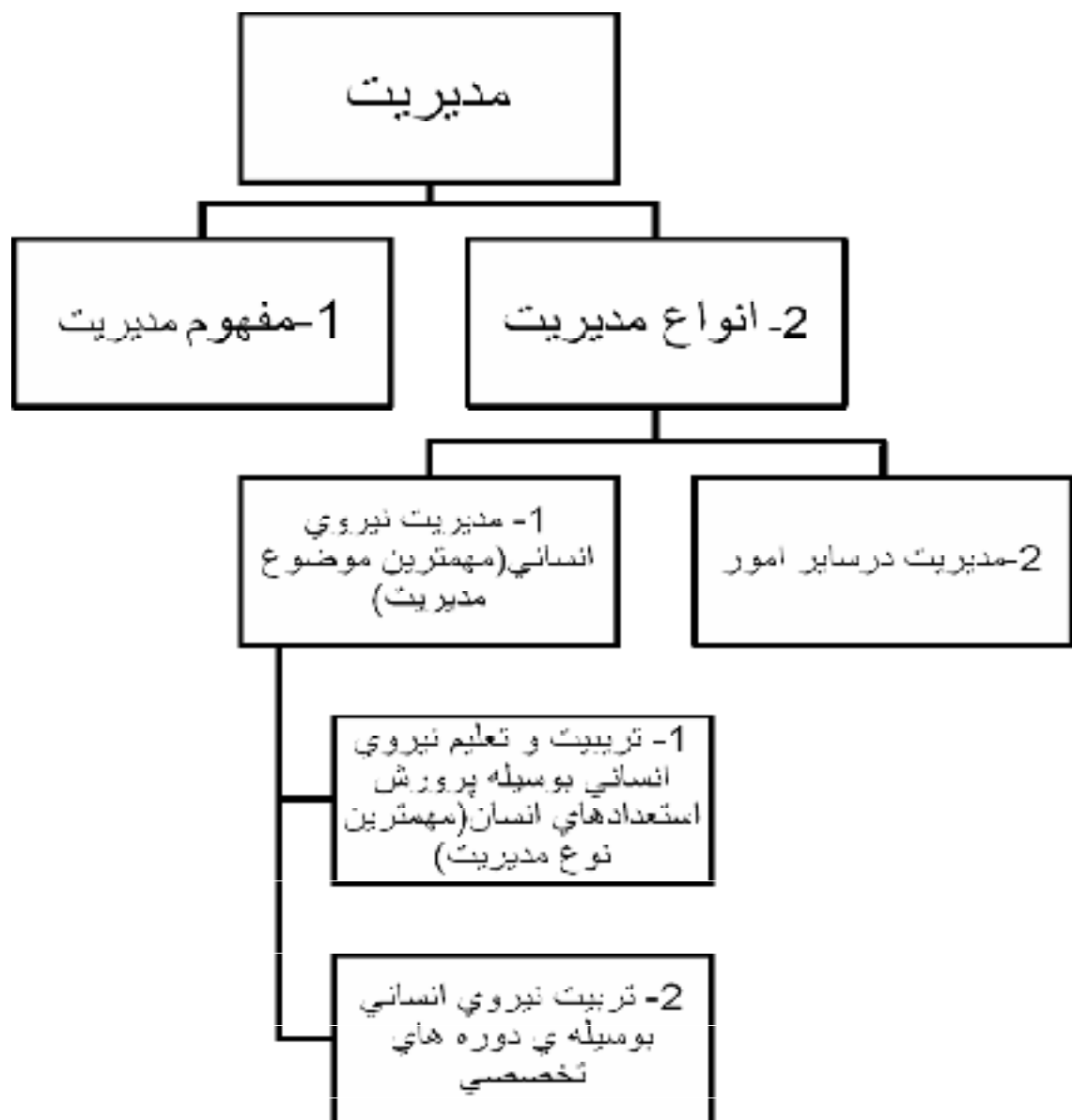
فصل نوزدهم - تحلیل نمونه های عینی از جنگهای فرهنگی دشمن

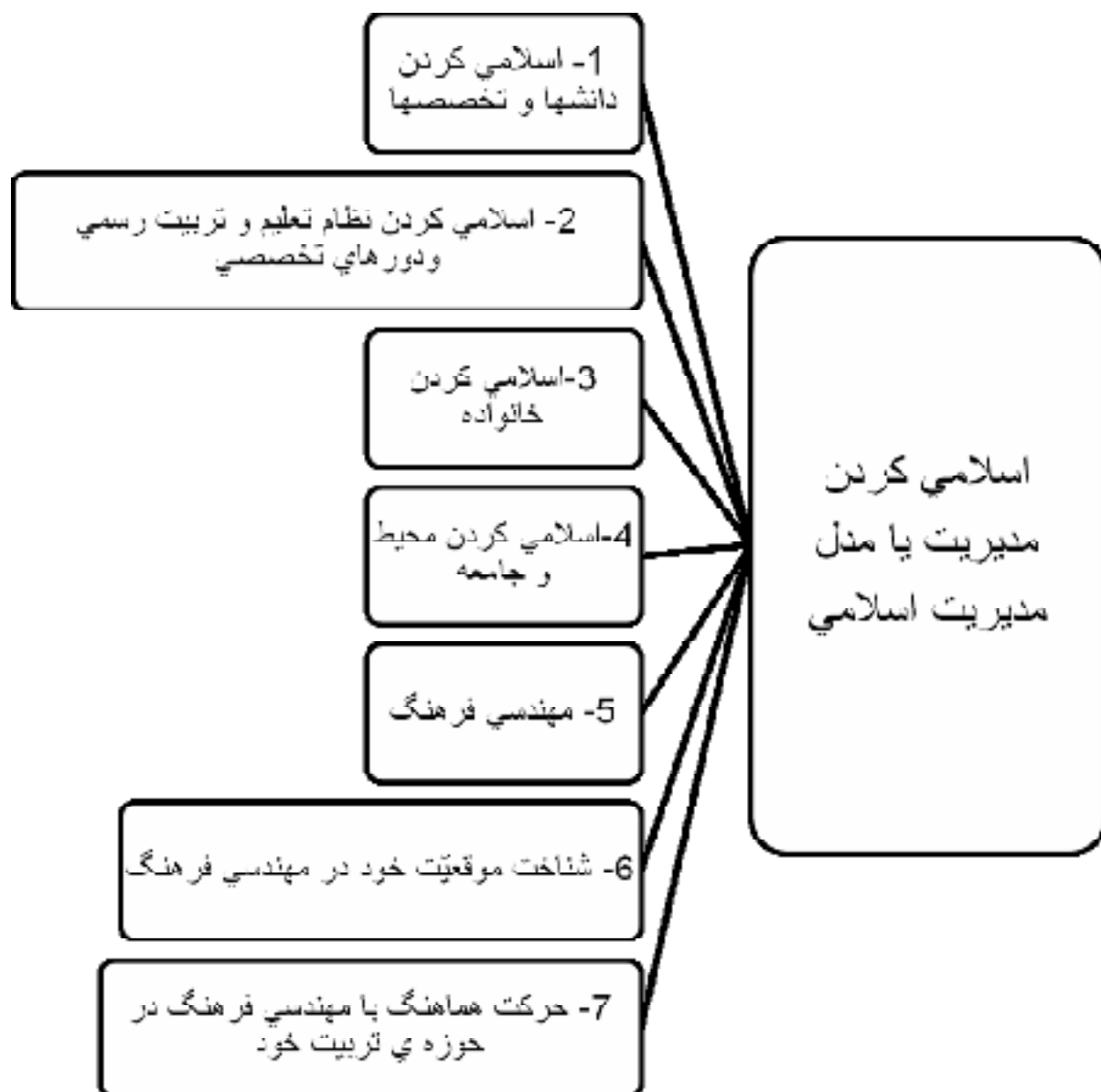
فصل بیستم - ستادها و مراکز فرماندهی خودی که در دسترس نفوذ قرار گرفته است

- فصل بیست و یکم - نتایج عینی نفوذ دشمن در تضعیف اصلی ترین خاکریزهای جبهه خودی
- فصل بیست و دوم - نفوذ دشمن در سنگرهای ادبیات انقلاب اسلامی و سقوط قسمتی از آن
- فصل بیست و سوم - نفوذ دشمن در سنگرهای فرهنگ عمومی جامعه و سقوط بخشی از آن سنگرها
- فصل بیست و چهارم - پیش بینی عملیات آینده دشمن
- فصل بیست و پنجم - برآورد نیازهای اطلاعاتی در جنگ فرهنگی
- فصل بیست و ششم - نقش شعارهای رهبری در همسو کردن نیروها و جبهه های خودی در هدف گیری به سود دشمن
- فصل بیست و هفتم - پیروزی هایی که رهبری در جنگ فرهنگی و دفاع بدست آورده است
- فصل بیست و هشتم - روشهای ترجمه اجرایی فرامین و پیامهای رهبر در جبهه های خودی
- فصل بیست و نهم - پیشگیری از افراط در برخوردهای فرهنگی و مراقبت از آزادیهای مشروع
- فصل سی ام - سازماندهی طرح
- فصل سی و یکم - نقشه سازماندهی تعامل نیروها
- فصل سی و دوم - هیأت های علمی طرح و شرح وظایف آنها
- فصل سی و سوم - گزینش اساتید و دانشجویان
- فصل سی و چهارم - منابع و متون علمی مورد نیاز
- فصل سی و پنجم - چگونگی و روش شناسایی نفوذ دشمن
- فصل سی و ششم - چگونگی و روشهای برخورد با هجمه های مختلف و متعدد دشمن (شکستن کودتا)
- فصل سی و هفتم - تأسیس و تدوین بولتن و اطلاع رسانی
- فصل سی و هشتم - ویژگیهای کودتای فرهنگی
- فصل سی و نهم - شناسایی شبکه نسل جدید و ناشناخته ی فراماسونری شکل گرفته در بعد از پیروزی انقلاب اسلامی (نفوذ جریان فراماسونری در طیف های روشنفکری)
- فصل چهارم - کودتای فرهنگی در آموزش و پرورش (دوره تحصیلات عمومی)

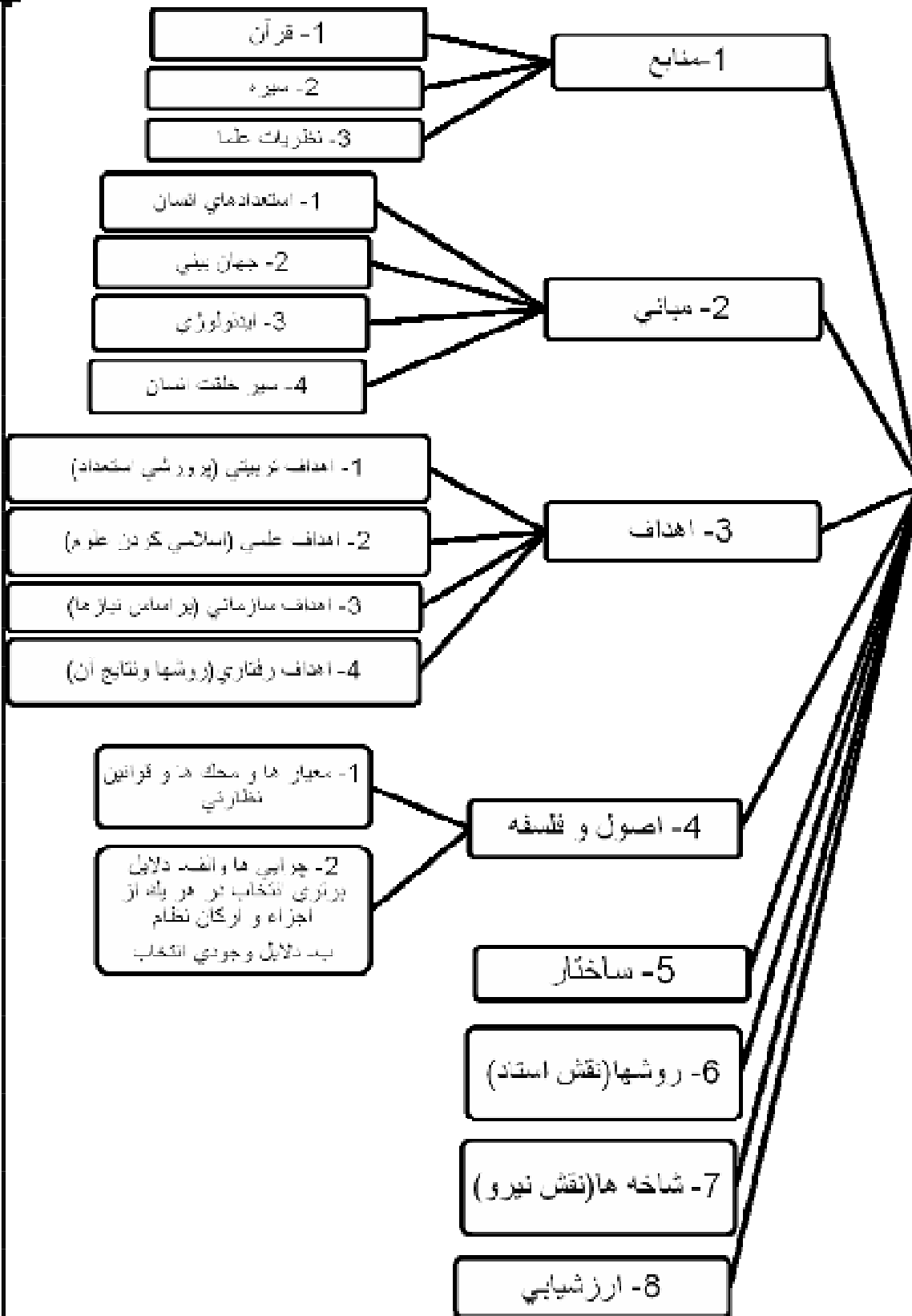
کتاب نوزدهم

«مدیریت در تعلیم و تربیت قرآنی»

نظام تربیتی
رسمی اسلام
در پرورش
استعدادها
بمنظور
تربیت
نیروی
انسانی

نمونه هایی از مدیریت ها در تربیت انسان

- ۱- در صنعت
- ۲- در هنر
- ۳- در ورزش
- ۴- در بهداشت
- ۵- در اقتصاد
- ۶- در حکومت
- ۷- در سیاست و تشکیلات سیاسی
- ۸- در روابط جهانی
- ۹- در فرهنگ
- ۱۰- در خانواده
- ۱۱- در رسانه
- ۱۲- در آموزش و پرورش
- ۱۳- در دانشگاه
- ۱۴- در قانون گذاری یا مجلس شورای اسلامی یا قوه مقننه
- ۱۵- در حقوق و قضا یا قوه قضائیه
- ۱۶- در شرکت و بخش خصوصی و کارخانه ها
- ۱۷- در نهادهای فرهنگی دولتی و غیر دولتی در دولت یا قوه ی مجریه

فضای مدیریت انسان

- ۱- در درون یا فرد
- ۲- در خانواده - خانواده اگرچه جزئی از جامعه است ولی چون بنیانگذار جامعه است و رابط بین فرد و جامعه است بصورت مستقل بحث می شود (نمودار ۹ تا ۲۱ و ۲۱ تا ۲۸)
- ۳- در تعلیم و تربیت رسمی
  - الف - در دانشگاه
  - ب - در مدرسه
  - ج - در حوزه
  - د - دوره های تخصصی
- ۴- تعلیم و تربیت غیر رسمی

الف - فضاهای دارای برنامه های تربیتی (نمودار شماره ۳۶) ۱-دولتی ۲-

خصوصی ۳- مشترک

ب - فضاهای عمومی و بدون برنامه (نمودار شماره ۳۷)

ج - فضاهای ضد فرهنگی و تاریک یا ضد تکاملی (نمودار شماره ۳۸)

در این نمودار، انواع مدیریت انسان مطرح شده است و انواع فضاهای تحت مدیریت انسانی طبقه بندی شده است.

مدیریت اسلامی

مفهوم مدیریت

- هرگونه مدیریت در اسلام، ماهیت و جهت تربیتی قرآنی و اسلام دارد

- هرگونه مدیریت جهت و ماهیت تربیتی دارد و چه غلط و چه درست و چه منحرف و باطل و چه حق و صحیح

نظام تربیتی مدیریت

۱- مبانی

۲- مبانی مدیریت در قرآن و روایات - استعدادهای انسان، جهان بینی، ایدئولوژی، سیر خلقت انسان

۳- اهداف اصلی و کلی مدیریت در قرآن و روایات

۴- اسلامی کردن علوم در هر گونه مدیریت

۵- ساختار تربیتی در هر گونه مدیریت

۶- روشهای تربیتی در هر گونه مدیریت

۷- مهندسی فرهنگی در هر گونه مدیریت

۸- جایگاه مدیریت مورد نظر در هندسه ی فرهنگی جامعه

۹- مصادیق مدیریت براساس پرورش عقل (ارزشی)

۱۰- مصادیق مدیریت براساس پرورش عاطفه

۱۱- مصادیق مدیریت براساس پرورش اراده

۱۲- مصادیق مدیریت براساس پرورش تفکر ارزشی

۱۳- مصادیق مدیریت براساس تربیت غریزه

۱۴- مصادیق مدیریت براساس پرورش و تعادل ذهن و روان

۱۵- مصادیق مدیریت براساس حفاظت از نشاط و سلامت جسم

اصول و روشهای مدیریت از دیدگاه قرآن و روایات

انواع مدیریت

- مدیریت صنعت محور

- مدیریت دانایی محور
- مدیریت تربیت محور
- محورهای اسلامی کردن مدیریت
- ۱- اسلامی کردن دانشها و تخصصها
- ۲- اسلامی کردن نظام تعلیم و تربیت رسمی و غیر رسمی
- ۳- اسلامی کردن نظام تربیتی خانواده
- ۴- اسلامی کردن محیط و جامعه
- ۵- مهندسی فرهنگ
- ۶- شناخت موقعیت مدیریت مورد نظر در مهندسی فرهنگ
- ۷- حرکت هماهنگ با مهندسی فرهنگ

فضاهای مدیریت:

- درون باطن
- خانواده
- مدرسه و دانشگاه و حوزه و دوره های تخصصی
- جامعه و نهادها و تجمعات و فضاهای مربوط
- فضاهای ضد فرهنگ و تاریخ یا ضد تکاملی

کتاب بیستم

«نقشه جامع تعلیم و تربیت قرآنی و اسلامی در قالب نمودار»

- نمودار شماره ۱- چگونگی طراحی نظام تعلیم و تربیت
- نمودار شماره ۲- شناخت مراحل تولید دانش ها و تخصص ها
- نمودار شماره ۳- چهار شناخت ضروری برای اسلامی کردن دانش ها و تخصص ها از نظر تاثیر جهان بینی وایدئولوژی و فرهنگ های بشری
- نمودار شماره ۴- مراحل اسلامی کردن دانش ها و تخصص ها
- نمودار شماره ۵- طبقه بندی ضروری ترین شناخت ها در جهت اسلامی کردن علوم
- نمودار شماره ۶-
- نمودار شماره ۷- محدوده طبقه بندی نظام تعلیم تربیت اسلامی

- نمودار شماره ۸- منابع تعلیم و تربیت قرآنی
- نمودار شماره ۹- ارکان مبانی تعلیم تربیت اسلامی
- نمودار شماره ۱۰- جسم و بدن
- نمودار شماره ۱۱- ذهن و روان
- نمودار شماره ۱۲- قلب
- نمودار شماره ۱۳- عقل
- نمودار شماره ۱۴- تفکر و عاطفه
- نمودار شماره ۱۵- اراده و غریزه
- نمودار شماره ۱۶- جهان بینی
- نمودار شماره ۱۷- ایدئولوژی
- نمودار شماره ۱۸- سیر خلقت انسان
- نمودار شماره ۱۹- اهداف تعلیم تربیت رسمی و قرآنی
- نمودار شماره ۲۰- اصول
- نمودار شماره ۲۱- فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی
- نمودار شماره ۲۲- ساختارهای نظام
- نمودار شماره ۲۳- برنامه های تعلیم و تربیت اسلامی
- نمودار شماره ۲۴- روشهای تعلیم و تربیت اسلامی
- نمودار شماره ۲۵- شاخه های تربیت
- نمودار شماره ۲۶- نظام ارزشیابی
- نمودار شماره ۲۷- خانواده و نظام تربیتی آن
- نمودار شماره ۲۸- نقش پدر در برابر خانواده
- نمودار شماره ۲۹- نقش پدر در برابر هریک از اعضای خانواده
- نمودار شماره ۳۰- نقش مادر در برابر همسر
- نمودار شماره ۳۱- نقش مادر در ارتباط با فرزندان (جوان و نوجوانان پسر و دختر)
- نمودار شماره ۳۲- نقش مادر در ارتباط با نوزادان و کودکان خانواده
- نمودار شماره ۳۳- برنامه های تربیتی خانواده
- نمودار شماره ۳۴- آموزش خانواده

نمودار شماره ۳۵- خانواده های مشکل دار

نمودار شماره ۳۶- فضاهای برنامه دار تربیتی در جامعه

نمودار شماره ۳۷- فضا های کاملاً عمومی و نیاز مند مدیریت (نقش جامعه در تربیت اسلامی و قرآنی)

نمودار شماره ۳۸- محیط ها و فضای ضد فرهنگی و یا ضد تکاملی

نمودار شماره ۳۹- مهندسی فرهنگ (طبقه بندی فضا های اجتماعی و اثر گذار و شیوه های راهبردی برای

مهندسی فرهنگ در جامعه)

کتابست ویکم

«تبیین تفاوت‌های کلی در عرصه ی تعلیم و تربیت بین دیدگاه های اسلامی و غرب»

تفاوت نقش انسان در هستی

تفاوت در انسان شناسی و اصول روان شناسی

تفاوت در تعریف انسان

تفاوت در شناخت روح و روان

تفاوت در مفهوم عاطفه و احساس

تفاوت در شناخت و دستگاههای ادراکی انسان

تفاوت مفهوم عقل

تفاوت مفهوم علم

تفاوت در انسان شناسی یا روان شناسی زن

تفاوت در نگرش به دین

تفاوت در رابطه ی عقل و دین

تفاوت در رابطه با علم و دین

تفاوت در نقش دین (در جامعه و سیاست)

تفاوت در تاریخ رابطه علم و دین

تفاوت در مفهوم ارزشها و اخلاق

تفاوت در تعریف ارزشهای جامعه و اخلاق اجتماعی

تفاوت در مفهوم و تعریف آزادی

تفاوت در تعریف و مفهوم قانون و حقوق

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.